31 ՄԱՐՏ 1994. ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ # 59 (562)

Ազգ

Azg armenian daily

SABCO
OVERSEAS TRADING LTD.
LIMASSOL CENTRE, BLOCK B, SUITE 307, P. O. BOX 6543
TEL +357-5-370862
FAX +357-5-370946
OUR BANKERS: B. E. M. O. BANK, LIMASSOL, CYPRUS; FEDERAL BANK OF THE MIDDLE EAST, LIMASSOL, CYPRUS; BANK OF CYPRUS, LIMASSOL, CYPRUS; HELLENIC BANK, LIMASSOL, CYPRUS
Հայաստանի եւ ԱՊՀ երկրների համար
Կիպրոսի եւ Ռոտերդամի պահեստներից
ԾԽԱԽՈՏ, ՍԹԵՐԻՆ, ԽՄԻՉՔ, ԿՈՆՅԱԿ
ուղիղ հասցեատիրոջը՝ ծովով եւ ինքնաթիռով

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

Տաուշի շրջանում զոհեր եւ վիրավորներ

Ղարաբաղում իրադրությունը համեմատաբար կայուն է

Երեկ եւ նախորդ գիշեր լարվածությունը Լեռնային Ղարաբաղի ռազմաճակատներում փոքր-ինչ թուլացել է: Ստեփանակերտի մեր թղթակից Վահրամ Աղաջանյանը հաղորդում է, թե ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շտաբի տվյալներով, ադրբեջանական կազմավորումները երեկ առավոտյան ականանետներից եւ գնդացիրներից գնդակոծել են Ֆիզուլու շրջանի Աշաղի Սեյիդահմեդլի, Աղդամի շրջանի Նովրուզլու, Քենգերլի, Փափրավենդ գյուղերի եւ Մարտակերտի շրջանի Մաղավուզ-Մատաղիս հատվածի հայկական պաշտպանական դիրքերը: Տուժածներ չկան: Լարվածության թուլացումն, ըստ երեւույթին, բացատրվում է անձրեւային եղանակով եւ թանձր մառախուղով:

Երեկ եւ նախորդ գիշեր Հայաստանի սահմանամերձ շրջաններում նույնպես իրադրությունը համեմատաբար հանգիստ է եղել: Մինչդեռ, ավելի վաղ՝ մարտի 28-ի երեկոյան ադրբեջանական բանակը տանկերից, հաուբիցներից եւ գրադ կայանքներից ուժգին հրետակոծության է ենթարկել Տաուշի շրջանի Չորաթան, Արծվաբերդ, Մովսես եւ Այգեպար գյուղերը եւ մերձակա հայկական պաշտպանական դիրքերը: Պաշտպանության նախարարության լրատվական ծառայությունից հաղորդում են, թե կան ավերածություններ, ինչպես նաեւ զոհեր եւ վիրավորներ, որոնց թիվը ճշտվում է: Նույն օրը երեկոյան իրադրությունը սրվել է նաեւ Իջեւանի եւ Նոյեմբերյանի շրջանների սահմանամերձ գոտիներում, որտեղ ադրբեջանական բանակը նույն զինատեսակներից հրետակոծել է Կիրանց, Ոսկեպար եւ Կոթի գյուղերի հայկական դիրքերը: Նոյեմբերյանում կան վիրավորներ:

Վերոհիշյալ բոլոր ուղղություններով հայկական սահմանապահ ուժերը ստիպված են եղել դիմել պատասխան համարժեք գործողությունների, որից հետո հրետակոծությունները դադարել են: Պաշտպանության նախարարությունից հաղորդում են, թե այս ամենը վկայությունն է այն բանի, որ Հայաստանի սահմանամերձ շրջաններում հաստատվող հարաբերական անդորրը ադրբեջանական կողմն օգտագործում է նորանոր ոտնձգություններ նախապատրաստելու նպատակով:

ՄԱՐԴՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐ

ԱՄՆ-ում քաղաքական ապաստան տալու նոր կանոնները

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 30 ՄԱՐՏ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ԱՄՆ-ի ներգաղթի եւ հպատակագրման ծառայության տնօրեն Դորիս Մեյսները նախորդ օրը հայտարարել է այն անձանց քաղաքական ապաստան տալու նոր, ավելի խիստ կանոնների մասին, որոնք իրենց երկրում ինչ-որ շարժառիթներով ենթարկվում են հալածանքների: Նորամուծության նպատակն է արագացնել ապաստան տալու խնդրանքների քննարկումը եւ նվազագույնի հասցնել չարաշահումների հնարավորությունը: Նոր կանոնները կհրապարակվեն այս շաբաթ եւ ուժի մեջ կմտնեն 60 օր հետո: Հիմնական փոփոխությունները հանգում են հետեւյալին: 150-ից մինչեւ 334-ի կհասցվի ներգաղթի եւ հպատակագրման ծառայության այն աշխատակիցների թիվը, որոնք զբաղվում են հպատակություն տալու գործերի քննարկմամբ: Նրանց գործերը, ովքեր, փաստաթղթերի համաձայն, քաղաքական ապաստան ստանալու օրինական իրավունք ունեն, պետք է քննարկվեն 60 օրվա ընթացքում: Այժմ այդ գործընթացը ձգձգվում է գրեթե մեկ տարի: Դրանից անմիջապես հետո այդ իրավունքն ստացած անձանց ԱՄՆ-ում աշխատելու իրավունք կտրվի:

Իսլամականները շարունակում են ահաբեկչությունը

ՌԱԲԱԹ, 30 ՄԱՐՏ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ալժիրի Կարմիր մահիկի ընկերության գլխավոր տնօրեն Սադեկ Սեդդուկին անհայտ անձանց կողմից գնդակահարվել է Ալժիրի մայրաքաղաքում, իր տան մոտ: Վերջին օրերին կարգուկանոնի պահապանները ոչնչացրել են Փրկության իսլամական ճակատի 20 գրոհայինների: Բացահայտվել են այն անձինք, որոնք սպանել էին երկու ֆրանսիացիների եւ երկուշաբթի օրը գնդակահարել Ալժիրում Ռուսաստանի դեսպանատան վարորդին: Նրանց մի մասը զոհվել է ոստիկանության հետ բախման ժամանակ, մյուսները որոնվում են:

Այն բանից հետո, երբ 1992 թ. սկզբներին Ալժիրում ընդհատվեցին ընդհանուր խորհրդարանային ընտրությունները, որոնցում հաղթում էին իսլամականները, ՓԻՃ-ի ծայրահեղականները զինված պայքար են մղում այժմյան աշխարհիկ վարչակարգը տապալելու եւ երկրում «իսլամական հանրապետություն» հռչակելու համար: Միայն վերջին մեկ ամսում նրանց ձեռքով զոհվել են 14 զինծառայող եւ 57 քաղաքացիական անձ: Նույն ժամանակամիջոցում անվտանգության ուժերը ոչնչացրել են ՓԻՃ-ի ավելի քան 350 գրոհայինների:

Ծայրահեղականները նաեւ պահանջում են, որ Ալժիրից հեռանան բոլոր օտարերկրացիները, մահվամբ սպառնալով մնացողներին: Նրանք արդեն սպանել են տարբեր երկրների 32 քաղաքացիների:

ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՐՑ

Ռուսաստանը շուտով կներկայացնի կարգավորման նոր ծրագիր

Մոտ ժամանակներս Ռուսաստանը հակամարտության բոլոր մասնակիցներին կներկայացնի դրա կարգավորման լրամշակված տարբերակ, ասաց Ղարաբաղին առնչվող բանակցություններում Ռուսաստանի նախագահի հատուկ ներկայացուցիչ Վլադիմիր Կազիմիրովը: Նրա խոսքերով, փորձագետների մասնակցությամբ հանդիպումն անցել է կառուցողական մթնոլորտում: Հաջողվել է համաձայնեցնել հակամարտության աստիճանական լուծման մի շարք հարցեր: Կազիմիրովը նշեց, որ առաջին եւ պարտադիր պայմանը լիակատար հրադադարն է, որից հետո պետք է սկսվի գրավյալ տարածքների ազատումը: Կարգավորման հեռանկարների առնչությամբ Կազիմիրովը նշեց, որ «կարգավորման միասնական ու համապարփակ համաձայնագիր չի կարող լինել, դեռ հաշտություն, պետք է գնալ փուլ առ փուլ, խաղաղ կարգավորման հերթական փուլի պայմանների ընդունման միջոցով»:

Մոսկվայում Ռուսաստանի ԱԳՆ միջնորդությամբ անցկացված Ադրբեջանի, Լեռնային Ղարաբաղի եւ Հայաստանի արտգործնախարարությունների փորձագետների խորհրդակցություններն օգտակար համարեց բանակցություններում Ստեփանակերտի ներկայացուցիչ, ԼՂՀ ԱԳՆ միջազգային կազմակերպությունների բաժնի ղեկավար Մասիս Մայիլյանը: Նա մասնավորապես նշեց, որ նման հանդիպումները թույլ են տալիս պարզել հակամարտ կողմերի դիրքորոշումները կարգավորման ներկա փուլում: Ցավոք, ասաց նա, ադրբեջանական կողմն այդ հանդիպման ժամանակ եւս շարունակում էր շեշտը դնել խնդրի լուծման ուժային միջոցների վրա: Այդ քաղաքականությունը բնավ չի համապատասխանում այսօրվա իրողություններին, ընդգծեց Մայիլյանը:

Վեհափառն ընդունեց ՌԱԿ-ի պատվիրակներին

Երեկ միջօրեին, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի վեհարանում, Ամենայն Հայոց հայրապետ Վազգեն Ա-ն ընդունեց ՌԱԿ Կենտրոնական վարչության անդամ եւ Ալեք Մանուկյան մշակութային հիմնադրամի խորհրդի ատենապետ Երվանդ Ազատյանին եւ ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանին: Շուրջ մեկ ժամ տեւած զրույցի ընթացքում արծարծվեցին Հայ եկեղեցու, ազգային-քաղաքական եւ բարեգործական օգնությունների մարզի հետ կապված տարբեր հարցեր: Վեհափառ հայրապետը հատուկ ուշադրությամբ անդրադարձավ Հայաստանում եւ Ղարաբաղում տիրող սոցիալական վիճակին, ժողովրդի կարիքներին եւ կոչ արեց մեր ազգային քաղաքական եւ բարեգործական կազմակերպություններին նպաստելու վիճակի բարելավմանը, ներհայկական միասնության ամրապնդմանը:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Հաղթեցին աջերը

ՀՌՈՄ, 30 ՄԱՐՏ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Մարտի 27-28-ին Իտալիայում կայացած վաղաժամկետ խորհրդարանական ընտրություններում հաղթանակ է տարել «Ազատության բեւեռ» պայմանական անունը կրող աջ ուժերի դաշինքը: Այս մասին են վկայում Իտալիայի ներքգործ. նախարարության հրապարակած պաշտոնական տվյալները: «Ազատության բեւեռը» պատգամավորների պալատ է անցկացրել իր 366 թեկնածուների: Ձախ ուղղվածության կուսակցությունները միավորող առաջադիմական ուժերի դաշինքը կարողացել է ձեռք բերել 213 պատգամավորական մանդատ: Քաղաքական կենտրոնի ներկայացուցիչները՝ Իտալիայի ժողովրդական կուսակցությունը եւ Դանուն Իտալիայի դաշինքը, ստացել են միայն 46 տեղ ազգային խորհրդարանի ստորին պալատում: Եվս հինգ մանդատ իրենց մեջ կբաժանեն մանր քաղաքական կազմակերպությունների ներկայացուցիչները:

Սերբ-խորվաթ հրադադար

ԶԱԳՐԵԲ, 30 ՄԱՐՏ, ՌԻԱ ՍՆԱՐՔ: Սերբերն ու խորվաթները Ռուսաստանի դեսպանատան շենքում ստորագրեցին հրադադարի համաձայնագիր: «Այժմ կարելի է ձեռնամուխ լինել Կրաինայի կարգավիճակի խնդրի քաղաքական լուծմանը», ասաց Ռուսաստանի նախագահի հատուկ ներկայացուցիչ Վիտալի Չուրկինը: Համաձայնագրով նախատեսվում է մասնավորապես ծանր սպառազինությունը 10-20 կմ հեռացնել սահմանազատման գծից, անվտանգ միջանցքներ բացել քաղաքացիական անձանց տեղաշարժման համար: Զենակետերը կվերահսկեն ՄԱԿ-ի խաղաղապահ ուժերը:

ԹԲԻԼԻՍԻ

Վրաստանը կովկասյան պատերազմի էպիկենտրոնում

Վրաստանի կառավարությունն ի վիճակի չէ ապահովելու պետության անվտանգությունը ոչ քաղաքական, ոչ տնտեսական, ոչ էլ ռազմական առումով: Նախարարների կաբինետում մեծամասնություն կազմող հետադիմականներն ընդունակ չեն այնպիսի բարենորոգումներ կատարելու, որոնց կարիքը հանրապետությունն այսօր ունի, երեկ Թբիլիսիում հայտարարել է Ազգային ժողովրդավարական կուսակցության ղեկավարներից մեկը՝ Վրաստանի նախկին փոխվարչապետ Իրինա Սարիշվիլին:

Նրա ասելով, կառավարության ներկայիս հրամանատարական կազմը՝ վարչապետ Օթար Պացացիան եւ մարտի 29-ին խորհրդարանի կողմից հաստատված փոխվարչապետներ Թամազ Նադարեիշվիլին, Ավթանդիլ Մարգիանին եւ Թեյմուրազ Վասիլիան, ի զորու չեն «երկիրը հանելու խոր անդունդից»: «Արեւմուտքը մեզ խորհուրդ է տալիս, հարկավոր է վերահսկել արժեզրկումը: Բայց դա ինչպե՞ս անել, կառավարությունում ոչ ոք չգիտե», ընդգծել է Սարիշվիլին:

Անդրադառնալով Ռուսաստանի եւ ԱՊՀ երկրների հետ Վրաստանի փոխհարաբերություններին, ԱՊՀ-ի հետ գործընկերական հարաբերությունների մոլի հակառակորդ Սարիշվիլին նշել է, որ Մոսկվայի հետ հարաբերություններում պահպանողական քաղաքականության հետեւանքով Վրաստանը կարող է հայտնվել կովկասյան պատերազմի էպիկենտրոնում:

Միաժամանակ երեկ Թբիլիսիում Վրաստանի արտգործնախարար Ա-

լեքսանդր Չիկվաիձեն ընդունել է Վրաստանում Իրանի արտակարգ ու լիազոր դեսպան Ֆերեյդուն Հակբինին: Հանդիպման ժամանակ քննարկվեցին վերջերս Չիկվաիձեի Իրան կատարած այցի ընթացքում հաստատված բարեկամության ու համագործակցության ծրագրի իրագործման հնարավորությունները: Վրաստանի ԱԳՆ ղեկավարն առանձնահատուկ ուշադրություն դարձրեց Վրաստանին իրանական գազի առաքման վերաբերյալ Թեհրանում ստորագրված համաձայնագրին:

digitised by A.R.A.R.@

ՀՌԱԿ-ԵՐԵՎԱՆ

Բացվեց «Եսայի Յաղուբյան» ակումբը

Մարտի 29-ին ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության գրասենյակում տեղի ունեցավ կուսակցության նորագիր անդամների երդմնառության արարողություն: ՌԱԿ Կենտրոնական վարչության անդամ ընկեր Երվանդ Ազատյանի կնքահայրությամբ ՀՌԱԿ-ին անդամագրվեցին հիմնականում նախկին ազատամարտիկներ, որոնք Հայրենիքի հանդեպ իրենց պարտքը կատարելուց հետո լծվել են խաղաղ աշխատանքի: Նորագիրների անդրանիկ անդամական ժողովը որոշեց ստեղծել ՀՌԱԿ ակումբ, որը միաձայնությամբ անվանվեց Մուսա լեռան հերոսամարտի հերոս, ՌԱԿ երախտավոր Եսայի Յաղուբյանի անունով: Ժողովում ունեցած իր ծավալուն ելույթում ընկ. Ե. Ազատյանը ըստ արժանվույն գնահատեց Եսայի Յաղուբյանի անձը հայ ժողովրդի դարավոր գոյամարտի պատմության մեջ, արժանին մատուցեց նաեւ այսօրվա մեր ազատամարտի հերոսներին: Ընկեր Ազատյանը պատգամ-խնդրանքով դիմեց նորաստեղծ ակումբին՝ փնտրել եւ գտնել Հայաստանում թաղված Եսայի Յաղուբյանի գերեզմանը, այն բարեկարգել եւ հերոսի անձին ու գործին արժանավայել հուշաքար կանգնեցնել եւ իրենց ուխտը նորոգել նրա գերեզմանի վրա:

Ժողովը ընտրեց ակումբի վարչություն հետեւյալ կազմով. Արշավիր Կարապետյան (ատենապետ), Գագիկ Խաչատրյան (փոխատենապետ), Կորյուն Ալավերդյան (ատենադպիր), Մերուժան Մնացականյան (փոխատենադպիր), Աիդա Ոսկանյան (գանձապահ), Ալվարդ Աբրահամյան (փոխգանձապահ), Աշոտ Սարուխանյան (խորհրդական):

Ժողովին մասնակցում էին եւ ՀՌԱԿ քաղաքական պլատֆորմի ու կուսակցական ակումբի անելիքների մասին մանրամասն ելույթներ ունեցան Հանրապետական վարչության փոխատենապետ Կարեն Կոստանդյանը եւ գրասենյակի վարիչ Վաչագան Գալստյանը: Վերջում ՀՌԱԿ նորագիրներին հանձնվեցին կուսակցության անդամատոմսեր եւ ակումբին ի պահ տրվեց ՀՌԱԿ դրոշ-խորհրդանիշը:

Իրանական «Ա-130» ռազմափոխադրական ինքնաթիռի կործանման պատճառի վերաբերյալ Իրանի արտգործնախարարության մարտի 28-ի մեկնաբանական հայտարարության կապակցությամբ ՀՀ նախագահի մամուլի քարտուղարի պաշտոնակատար Լեւոն Զուրաբյանը մարտի 30-ին արեց հետեւյալ հայտարարությունը. «Հայաստանն ափսոսանք է հայտնում, որ իրանական ինքնաթիռի կործանման վերաբերյալ Իրանի արտաքին գործերի նախարարության հայտարարությունը արվեց մինչեւ այդ միջադեպի հանգամանքների ուսումնասիրման համար ստեղծված Իրանի եւ ԱՊՀ հատուկ հանձնաժողովների աշխատանքների ավարտը եւ վերջնական եզրահանգումը»: Արմենպրես

ԻՐԱՎԱԿԱՆ

Պետք է արդիականացնե՞լ օրենսգիրքը

ԱՐՄԵՆ ՔԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Վերջերս մամուլում բավականին հաճախ է խոսվում երրորդ իշխանության կրավորական դերի մասին: Համենայն դեպս այս կամ այն քաղաքական ուժի կողմից այս հարցը շատ է շոշափվում: Եվ ահա երեկ տեղի ունեցած մամուլի ասուլիսի ժամանակ հանրապետության Գերագույն դատարանի կոլեգիայի նախագահ Տարիել Բարսեղյանն այդ առթիվ պարզապես հայտարարեց, թե Գերագույն դատարանը միանգամայն անկախ է, թեեւ այդ անկախությունն իրավական կարգավիճակ չունի: Մինչդեռ առ այսօր շրջանային դատարանները կոչվում են արդարադատության նախարարության շրջանային դատարաններ, ինչը պրն. Բարսեղյանի կարծիքով միանգամայն անընդունելի է եւ հակասում է իշխանությունների տարանջատմանը: Ինչ վերաբերում է Ներքգործնախարարություն-Գերագույն դատարան հակասություններին, ապա կոլեգիայի նախագահի խոսքերով նման հակասություններ ընդհանրապես չկան: «Մենք պիտի գնահատենք նրանց գործունեությունը եւ ոչ թե հակառակը», հայտարարեց նա:

Խոսվեց նաեւ օրենսգրքի արդիականացման անհրաժեշտության մասին: Եվ ընդհանրապես, խոսելով հանրապետության Գերագույն խորհրդի օրենսդրական աշխատանքի մասին, պրն. Բարսեղյանն այն կարծիքը հայտնեց, թե անհրաժեշտ է օրենսդրական համակարգված աշխատանք, եւ առանց մի օրենքը մինչեւ վերջ ընդունելու չի կարելի անցնել այլ օրենքի քննարկմանը: Բացի այդ, ընդունված օրենքները ստացվում են 3-4 ամիս ուշացումով, մինչդեռ դրանք իսկույն պետք է ուղարկվեն դատարաններին, որպեսզի վերջիններս առաջնորդվեն դրանցով: Բացի այդ, ընդունվում է որեւէ օրենք, սակայն օրենսգրքում համապատասխան փոփոխություններ չեն մտցվում, ինչը պետական չինովնիկներին հնարավորություն է տալիս իր կամքը թելադրել քաղաքացուն առաջնորդվելով ըստ սեփական հայեցողության կամ նոր ընդունված օրենքով, կամ դեռեւս չվերացված հին հոդվածներով: Եվ դրա հետեւանքով ստացվում է այնպես, որ երկու դեպքում էլ չինովնիկը ճիշտ է:

Գերագույն դատարանի նախագահն անդրադարձավ նաեւ կոնկրետ դատական գործերի: Մասնավորապես ՀՅ Դաշնակցություն-նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյան գործի մասին նա հայտարարեց, թե այն չի կարող քննվել, քանի դեռ նախագահը կամ նրա ներկայացուցիչը չեն ներկայացել դատարան, իսկ մյուս կողմից օրենսդրության համապատասխան հոդվածը ընդունվել է այն ժամանակ, երբ դեռեւս չկար նախագահական համակարգ: Փաստորեն նախագահը պետության գլուխն է եւ ունի բազմաթիվ այնպիսի իրավունքներ, որոնք չունեն քաղաքացիները: Ըստ պրն. Բարսեղյանի, այդ գործի ձգձգումը նույնպես օրենսդրության բացն է: Ինչ վերաբերում է ադրբեջանցի ռազմագերիների դատին, որը ներկայումս ընթանում է Գերագույն դատարանում (մի խումբ ադրբեջանցիներ մեղադրվում են Հայաստանի տարածքում կատարած հանցագործությունների մեջ), ապա ըստ կոլեգիայի նախագահի, ամենայն հավանականությամբ նրանց նկատմամբ մենք ավելի մարդասիրական մոտեցում կցուցաբերենք: (Ինչպես հայտնի է, ժամանակին Բաքվում մի քանի հայ ռազմագերիներ դատապարտվել են մահվան): Ինչեւէ:

Անդրադառնալով ընդհանրապես մահապատժին, պրն. Բարսեղյանն այն կարծիքը հայտնեց, թե ներկա օրենսգրքում մահապատժի առատություն է, եւ այդ առումով անհրաժեշտ են փոփոխություններ: «Իմ կարծիքով, մահապատժի կարելի է դատապարտել միայն երկու դեպքում, ասաց նա: Առավել ծանրացուցիչ հանգամանքներում կատարված սպանության եւ անչափահասի բռնաբարության համար»:

Խոսվեց նաեւ Գերագույն դատարանի մամուլի եւ զանգվածային լրատվության այլ միջոցների հետ կապերը սերտացնելու անհրաժեշտության մասին, ինչի անհրաժեշտությունն, ի դեպ, վաղուց է զգացվում: Վերջին հաշվով, որոշակի առումով լինելով բախտակիցներ դեռ, երրորդ եւ չորրորդ իշխանությունները անհրաժեշտության դեպքում կարող են հաջողությամբ համագործակցել՝ միմյանցից հեռացնելով կրավորականության մնացուկները:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Զենք եւ զինամթերք Սերժ Զիլավյանի կալվածքում

ՄՈՍԿՎԱ, 28 ՄԱՐՏ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ, AGBU-AIS: Մոսկվայի ոստիկանությունը զինամթերքի մեծ պահեստ է հայտնաբերել Սերժ Զիլավյանի ագարակում, որը նա վարձել է Ռուսաստանի արտգործնախարարությունից: Պահեստում հայտնաբերվել է 3 ավտոմատ հրացան՝ մեծ քանակությամբ փամփուշտներով, ամերիկյան ռուսական մեկ հրացան, «Կոլտ» մակնիշի մեկ ռեւոլվեր, 3 նռնակ եւ 4 [illegible] Քրեական գործ է հարուցված Հայկական միջազգային ասամբլեայի նախագահի դեմ:

ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը այլ մանրամասնություններ չի հաղորդում, չնայած որ «Հայլուրը» երեկ տարածել էր, թե մոսկովյան իրավապահ մարմինները ձերբակալել են Սերժ Զիլավյանին: Նշենք միայն, որ Սերժ Զիլավյանն իր եւ կալվածքի անվտանգությունն ապահովելու համար պահում էր մեծաթիվ պահակախումբ, ինչպես նման անձնավորությունների կողմից ընդունված է Մոսկվայում:

Վերջին երկու տարվա ընթացքում արտագաղթել է 300 հազար մարդ

«Արտագաղթը Հայաստանից կրում է ոչ լեգալ բնույթ եւ դա դժվարացնում է ճշգրիտ հաշվարկը», մարտի 29-ին խորհրդարանում հայտարարեց ՀՀ պետնախարար Ռաֆայել Բագոյանը: Ըստ նրա, մոտավոր հաշվարկներով 1991-93 թթ. Հայաստանից արտագաղթել է 300 հազ. մարդ: Պետնախարարը հայտնեց, որ սոցիալական ապահովության նախարարության կազմում ստեղծված է միգրացիոն ծառայություն, նմանատիպ նոր կառույց է նախատեսվում փախստականների վարչության կազմում: ՆՏ

Ադրբեջանը շարունակում է հակահայկական քարոզչությունը

ԲԱՔՈՒ, 30 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Այսօր Խաբար-սերվիս գործակալությունը տարածեց հաղորդագրություն, հետեւյալ վերնագրով. «30-ական թվականները հայտնի դարձան նաեւ հայերի կողմից ադրբեջանցիների հալածանքներով»: Ադրբեջանի մշակույթի հիմնադրամին առընթեր «Քաղաքական հալածանքների զոհերի գործերի հետազոտության» հանձնաժողովի նախագահ Մուրբուզ Սադիխլիին վկայակոչելով, հաղորդագրության մեջ պնդվում է, թե «1933, 1938 թթ. ստալինյան վարչակարգի բռնությունների բոլոր զոհերի 94 տոկոսը կազմում էին ադրբեջանցիները»:

Այնուհետեւ հաղորդագրության մեջ նշվում է, թե «այն ժամանակ Ադրբեջանի բնակչության 11 տոկոսը կազմած հայերից փաստորեն ոչ ոք չտուժեց: Սադիխլիի խոսքերով, դա բացատրվում է շատ պարզ ձեւով. հանրապետության պատժիչ մարմինների աշխատողների 80 տոկոսը կազմում էին հայերը»:

Փաստորեն, ադրբեջանցի «փորձագետի» վարկածի համաձայն, ստալինյան բռնությունները ոչ այլ ինչ էին, քան «հայերի կողմից ադրբեջանցիների հալածանքներ»:

Ալիեւի խորհրդականը ծեծեց խորհրդարանի պատգամավորին

ԲԱՔՈՒ, 30 ՄԱՐՏ, ԽԱԲԱՐ ՍԵՐՎԻՍ-ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ադրբեջանի Գերագույն խորհրդի շենքի նախասրահում ծեծվեց եւ գիտակցությունը կորցրեց ժողպատգամավոր, «Մուսավաթ» կուսակցության ներկայացուցիչ պրոֆեսոր Ադալյաթ Ռահիմլին: Այսպես ավարտվեց ազգային ժողովի մարտի 29-ի երեկոյան նիստը: Տվյալ դեպքում հարձակվող կողմը ներկայացնում էր հանրապետության նախագահի վարչատարածքային վարչության խորհրդական, Ադրբեջանի ժողովրդական ճակատի նախկին ղեկավար Նայմյաթ Փանահլին: Իսկ նման վերաբերմունքի պատճառն այն էր, որ ընդդիմադիրը Փանահլիին խիստ քննադատել էր 1990 թ. հունվարի 20-ի ողբերգական դեպքերի հարցի ուսումնասիրման ժամանակ:

Քննադատության առթիվ նման սուր արձագանք վերջին անգամ դիտվել էր նախագահ Էլչիբեյի օրոք, երբ ՆԳՆ նախկին նախարար Իսքենդեր Համիդովը ծեծել էր երկու լրագրողների: Ինչպես հայտարարեցին ընդդիմության ներկայացուցիչները, նման միջադեպերի կրկնությունից խուսափելու համար, ներկայիս իշխանությունները պետք է պաշտոնաթող անեն Փանահլիին:

Ինչ վերաբերում է ժողովի օրակարգին, խորհրդարանը նոր որոշում ընդունեց քննարկվող հարցի առթիվ, «սեւ հունվարի» ողբերգության մեղավոր ճանաչելով Ադրբեջանի եւ ԽՍՀՄ-ի նախկին ղեկավարությանը, նախագահ Գորբաչովին, Ադրբեջանի կոմկուսի կենտկոմի առաջին քարտուղար Աբդուռահման Վեզիրովին եւ նախագահ Այազ Մութալիբովին: ■

ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

Նախարարությունն աշխատանք է պահանջում նախ իրենից

ՌՈՒԶԱՆ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Աշխատանքի եւ սոցիալական ապահովության նախարարությունն անցել է իր ապարատի եւ համակարգի աշխատակիցների հանդեպ կատարյալ նոր քաղաքականության: Այս մասին որոշում հաստատեց նախարարության կոլեգիան: Նախարարության ապարատում աշխատում է 117 մարդ, համակարգում՝ 3033, որոնք գործնականում սպասարկում են հանրապետության 300 հազար քաղաքացու՝ անմիջականորեն գործ ունենալով նաեւ ամբողջ ազգաբնակչության հետ: Կոլեգիան ընդունեց սեղմ ժամկետում աշխատակիցների կատարելագործման, վերամասնագիտացման բարոյահոգեբանական համապատասխանության ծրագիր, որով պայմանավորված կլինի եւ նրանց աշխատանքի որակը:

Հաշվի առնելով բավական արագ փոփոխվող օրենսդրությունը, օրավուր ծագող դժվարությունները, նախարարությունը նախընտրում է ունենալ կադրեր, որոնք իրազեկ կլինեն ոչ միայն հին ու նոր գործող օրենքներին, այլեւ սոցիալական քաղաքականության ռազմավարական եւ մարտավարական խնդիրների ժամանակակից տեխնոլոգիաներին: Միաժամանակ որոշվեց, որ ոչ թե պետք է ազատվել նման պահանջներին չբավարարող կադրերից, այլ պայմաններ ստեղծել նրանց ինքնադրսեւորման, գիտելիքների հարստացման ու մասնագիտական կատարելագործման համար:

Նշվեց, որ բացթողումներ կան նաեւ արտասահմանյան գործընկերներից վերադարձողների գործունեության մեջ, որոնք սահմանափակվում են սոսկ հաշվետվություն գրելով՝ իրենց բերած տեղեկություններն ու նյութերը քննարկման առնել դարձնելու փոխարեն: Որոշվեց վերականգնել օտար լեզուների ուսումնասիրման խմբերը, որը նախարարության աշխատակիցներին հնարավորություն կտա բնագրով կարդալ մասնագիտական գրականությունը եւ ժամանակին ուսումնասիրել ստացվող այդպիսի նյութերը:

Նշվեց, որ հանրապետության բու-հերը եւ ընդհանրապես գլխավոր միտքը հետ են մնում սոցիալական ապահովության ժամանակակից տեղեկություններից: Բուհերում չի գործում սոցիալական ապահովության հետ կապված որեւէ ամբիոն:

Մի խոսքով, աշխատանքի եւ սոցիալական ապահովության նախարարությունը հանրապետությունում առաջինն անցավ աշխատանքի որակի ինքնավերլուծության եւ կատարելագործման ծրագրին, թերեւս բավական վստահ լինելով իր աշխատակիցների բարոյահոգեբանական ներուժի վրա: Այսպես, մեծ համարձակություն է մի երկրում, որտեղ աշխատանքը պարզապես գին չունի, պահանջել դրա բացարձակապես նոր մակարդակ: Նախարարության ապարատի եւ համակարգի մյուս աշխատակիցների աշխատավարձի փոփոխման մասին հիմնականում խոսք չեղավ: Նշանակում է՝ աշխատանքի որակի ցուցանիշը կապահովվի աշխատակիցների խանդավառության հաշվին միայն:

Կոլեգիայի նիստում քննարկվեց նաեւ Վարդենիսի նյարդահոգեբուժական տուն-ինտերնատի խնդիրը, որի շենքի փոխարեն պաշտպանության նախարարությունն առաջարկում է ոչ այնքան հարմար շինություն: Ի թիվս այլ հարցերի, խոսք առավել դարձավ նաեւ հանրապետությունում պրոթեզավորման ծրագրի իրագործումը, ինչպես նաեւ Արաբկիրի շրջանի սոցիալական ծառայության թերությունները ու խախտումները՝ ամերիկյան օգնության նավթի եւ նավթավառների բաշխման գործում:

Աշխատանքի եւ սոցիալական ապահովության նախարար Աշոտ Եսայանը հայտնեց, որ վարչապետը հանձնարարել է նախարարությունում արտագաղթի վարչություն ստեղծելու համար հնգօրյա ժամկետում կանոնադրություն ներկայացնել: «Առայժմ արտագաղթի, բայց ես համոզված եմ, որ շատ շուտով հայկական ներգաղթի հետ ենք գործ ունենալու», ասաց նա:

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան Դ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
ֆաքս 562941, տելեքս 243266 CPIRI SU
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՀԱՄԼԵՏ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 581841
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
Ոճը եւ տառատեսակները ՊԱՒԷԼ ՊԱԼԼԱՔԵԱՆԻ
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածքը
«Ազգ» թերթի
Azg
armenian daily
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010
Published in U.S.A. by AZG Publishing Co.,
22122 Sherman Way, Suite 203, Canoga Park,
CA 91303, Call (818) 598-0423 Fax:
(818)340-9819 for subscription rates.
Publisher - Հրատարակիչ
Dr. Krikor Krikorian -
Դոկտ. Գրիգոր Գրիգորեան
Executive Director - Տնօրէն
Vartan Karaoghlanian -
Վարդան Գարաօղլանեան
Production Manager -
Raffi Shoubookian
Արտադրութիւն
Րաֆֆի Շուպուքեան
«ԱԶԳ» օրաթերթը հաղորդվում է ԱՄՆ
«ԱՐՄԻՆԿՈ» ԼԻՔ-ի համակարգչային կապով
Հեռախոս 7 8852 281425
Ֆաքս 7 8852 285082
E-MAIL INTERNET: ROOT
YEREVAN @ REX. IASNET. COM

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՇՐՋԱՆ, ԱԶԴ

ՄՈՍԿՎԱ

Նազարբաեւ. Նոր միություն

ՄՈՍԿՎԱ, 30 ՄԱՐՏ, ՌՈՒՍ ՄՆԱՐՔ: Մոսկվայի քաղաքագլուխ Յուրի Լուժկովի եւ մայրաքաղաքի ստեղծագործող մտավորականության հետ հանդիպման ժամանակ Ղազախստանի նախագահ Նուրսուլթան Նազարբաեւը շարադրեց նախկին խորհրդային հանրապետությունների նոր միավորման ստեղծման պլանը, որը նա պայմանականորեն անվանել է Եվրասիական միություն ԱՊՀ-ի փոխարեն, «որովհետեւ այն չի գործում»:

Նազարբաեւի կարծիքով, նախ պետք է կազմավորել Եվրասիական միության վերազգային մարմինները նոր միության անդամ անդամների տնտեսական, պաշտպանական եւ արտաքին քաղաքականության համակարգման համար: Մասնավորապես, «պարտադիր պետք է լինի ընդհանուր խորհրդարանը, որը կարողանար օգնել մերձեցնելու մեր օրենքները»: Եվրասիական միության աշխատանքում Նազարբաեւը կարեւոր տեղ է հատկացնում միջպետական գործադիր քարտուղարությանը: Այն [illegible] է լինի մշտապես գործող եւ նշանակված լինի միության անդամ երկրների ղեկավարների կողմից: Անհրաժեշտ է Եվրասիական միության մեջ մտցնել ընդհանուր քաղաքացիության ինստիտուտը կամ մշակել ընդհանուր փաստաթուղթ՝ անձնագիր:

Միության անդամները պարտադիր պետք է ունենան տնտեսական բարեփոխումների անցկացման համաձայնեցված ծրագրեր՝ դրանց իրականացման ընդհանուր ուղղվածությամբ: Նուրսուլթան Նազարբաեւը նոր միության մեջ չի բացառում նաեւ վերազգային արժույթը, ինչպես էկյուն, ինչպես նաեւ միասնական տեղեկատվական բյուրոն, «որպեսզի տեղեկատվությունը ոչ բարեկամական բնույթ չկրի, ինչպես այժմ»:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Երեւանի թիվ 2 քաղաքային պոլիկլինիկայի բժիշկ-թոքաբան, բժշկական գիտությունների թեկնածու Մարտին Աբրահամյանը ցերեկային ստացիոնարի պայմաններում իրականացնում է թոքային հիվանդների (թոքաբորբ, բրոնխիտ, բրոնխիալ ասթմա, ալերգիկ եւ նախաասթմային) ախտորոշում եւ բուժում նորագույն մեթոդներով:

Կոնսուլտացիա եւ բուժման կարիք ունեցողները դիմեն Դիմիտրովի փողոց 82/2:

Մեր դարաշրջանի ընթացքում նկատվել են Կասպից ծովի մակարդակի 6 խոշոր տատանումներ 5-10 մետրի սահմաններում, որոնք ամեն անգամ առաջացրել են արդեն յուրացված ափերը եւ դարձել քաղաքակրթության շատ օջախների կործանման պատճառ: Մասնագետների կարծիքով, Կասպից ծովի ջրային ռեժիմը որոշող գործոնները էին կլիմայի լայ-

խստությամբ տասնյակ անգամ գերազանցում են թույլատրված չափերը: Չնայած անցքիվ ակտերին ու որոշումներին, որոնք ընդունվել են տարբեր մակարդակներով, եւ, ըստ երեւույթին, կոչված էին տարածքը փրկել «ջրհեղեղից», շրջանում էկոլոգիական պայմանները գնահատվել են աղետալի:

1993 թվականին մշակվել էր «Կասպի» դաշնակցային ծրագիրը,

ԷԿՈԼՈԳԻԱ

Կասպից ծովը սպառնում է իր շրջակայքին

Կասպից ծովի ջրածածկման սպառնալիքի տակ են 4 քաղաք, 109 բնակավայր, որտեղ ապրում է 197 հազար մարդ: Հողերի ընդհանուր մակերեսը, որը կարող է մնալ ջրի տակ, 1072 հազար հեկտար է, որից 473 հազարը գյուղատնտեսական հողեր են: Տնտեսական ենթադրվող վնասը 1991 թվականի գներով կկազմի 17,2 միլիարդ ռուբլի:

նամակալ փոփոխությունները: Երբեւանտեսք, գրեթե մեկ հարյուրամյակի՝ 1837-ից 1933-ի ընթացքում ծովի մակերեւույթը տատանվում էր -25,3-ից -26,5 մետրով, սակայն 1933-ից 1977 թվականը ծովի մակարդակը իջավ 290 սմ-ով: 1978 թվականից սկսեց նկատվել Կասպից ծովի մակարդակի բարձրացում տարեկան միջինը 13 սմ-ով, որը այսօր կազմում է 212 սմ: Մակարդակի բարձրացումը մնում է կայուն: Բացառված չէ, որ մոտակա 15-20 տարում այն կհասնի գագաթնակետային թվանշանին՝ 25 մետրին:

Իսկ մինչ այդ Կասպից ծովի ափերի գոտու էկոլոգիական, սանիտարա-համաճարակային եւ բժշկական-կենսաբանական վիճակը շարունակում է վատթարանալ: Նվազել է մակերեսային եւ ստորգետնյա ջրերի աղտոտումը թունավոր նյութերով եւ նավթով, աճում է հողերի աղակալումը, ընդարձակվում են վարակիչ, մաշկային եւ ալերգիկ հիվանդությունների օջախները: Ի դեպ, դա հաստատում են նաեւ հողի երկրաբանական-քիմիական, հատակային նստվածքների եւ քաղաքների մերձափնյա ենթահողային ջրերի ուսումնասիրությունները, որոնց ժամանակ հայտնաբերվել են թունավոր նյութեր, որոնք իրենց

որը հաշվարկված էր մինչեւ 2000 թիվը: Նրա վրա աշխատելու համար ընդգրկված էին տասնյակ առաջատար գիտնականների եւ նախագծային հիմնարկներ: Այդ կարեւոր գործին խանգարում էր բյուջետային հատկացումների անբավարարությունը: Ռուսաստանի ֆինանսների նախարարության տվյալներով, առ 1994 թ. հունվարի մեկը հատկացված լիմիտներից գործնականում հատկացվել է Դաղստանին 65 տոկոս, Կալմիկիային 49, Աստրախանի մարզին 72 տոկոս: Հետազոտությունների արդյունքները թույլ են տալիս եզրակացնել, որ ծովի մակերեսի բարձրացումը կշարունակվի մինչեւ 2005-2010 թվականները: Այժմ մասնագետների կարծիքները բաժանվել են կամ բարձրացման արագությունը կպահպանվի նախկին տարիների չափով, որոնք նկատվել են նախորդ տարիներին (տարեկան միջինը 13 սանտիմետր), եւ 2005-2010 թվականներին կհասնի 25 սանտիմետրի կամ կդանդաղի: Սակայն ամենահավանականը երկրորդ սցենարն է, որը հաշվի է առնում Կասպից ծովից լրացուցիչ ջրի արտահոսքը Կարա-Բողազ-գոլ ծոցը, Ղազախստանի տարածքի անցքրող խոռոչները եւ գոլորշացման աճը:

«Սեգոդնյա», 23 մարտ

ԹԲԻԼԻՍԻ

Շեւարդնաձե. «ՄԱԿ-ի բանաձեւում հավաստված է Վրաստանի դիրքորոշումը»

ԹԲԻԼԻՍԻ, 30 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ [illegible]ՍԻՆ: Վրաստանի խորհրդարանի արտակարգ նիստում, մեկնաբանելով Աբխազիայի խնդրությանը վերաբերող ՄԱԿ-ի անվտանգության վերջին բանաձեւը, Էդուարդ Շեւարդնաձեն ընդգծեց, որ դրանում հավաստված է Վրաստանի դիրքորոշումը:

Նա նշեց, որ Անվտանգության խորհրդի բանաձեւը համակշռված փաստաթուղթ է, որտեղ հստակորեն սահմանված է միասնական, անբաժանելի Վրաստանի շրջանակներում Աբխազիայի իրավական կարգավիճակի հարցը, ինչը թույլ է տալիս ակնկալել բացառապես քաղաքական միջոցներով խնդրի լուծում:

Շեւարդնաձեն հատկապես առանձնացրեց Անվտանգության խորհրդի բանաձեւի գաղթականներին առնչվող ձեւակերպումը, որոնք բանաձեւի 3-րդ կետի համաձայն, պետք է առանց որեւէ սահմանափակման վերադառնան Աբխազիայում իրենց բնակության նախկին վայրերը: Շեւարդնաձեն մեկ անգամ եւս հավաստեց, որ վրացական կողմը պատրաստ է անհապաղ բանակցություններ սկսել Աբխազիայի ներկայացուցիչների հետ, չնայած Կոդորիի կիրճում անջատողականների մեղքով վերսկսված ռազմական գործողություններին:

Երկրաշարժ Իրանում

Հայաստանի սեյսմիկ պաշտպանության ազգային ծառայությունից ստացված հաղորդման համաձայն, մարտի 29-ին, տեղական ժամանակով 11:56 րոպեին համաշխարհային սեյսմոգրաֆիական ԻՌԻՍ ցանցը, որի կայաններից մեկը գտնվում է Հայաստանի տարածքում եւ շահագործվում ԱՄՆ-ի կողմից, գրանցել է երկրաշարժ Իրանի հարավում: 7 բալ ինտենսիվությամբ ստորգետնյա ցնցման էպիկենտրոնը գտնվում է Պարսից ծոցի շրջանում, Բուշեհր քաղաքից 30 կմ, դեպի հյուսիս արեւելք: ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

Ռուսաստանին ավելի նշանակալից դեր

ՄՈՍԿՎԱ, 29 ՄԱՐՏ, ՌՈՒՍ ՄՆԱՐՔ: ՌԴ արտգործնախարարությունում սկսված ռուս-վրացական կոնսուլտացիաներում վրացական պատվիրակությունը մտադիր է պնդել Աբխազիայի հետ հակամարտության կարգավորման գործում Ռուսաստանի միջնորդական ջանքերն ուժեղացնելու համար: Այս մասին հայտնեց Մոսկվայում Վրաստանի Հանրապետության դեսպանատան ներկայացուցիչը: Նրա ասելով, Վրաստանի ղեկավարությունը գտնում է, որ «գործողության խմբավորումը փաստորեն մտնում է կարգավորման Վրաստանի ձգտումը եւ կոնֆլիկտային իրադրություններ է հրահրում»: Վրաստանը հույսով է, որ Ռուսաստանը կկարողանա ներգործել Աբխազիայի ղեկավարության վրա, հայտարարեց դիվանագետը:

Փոխհատուցում հորթի համար

ԳՈՄԵԼ, 29 ՄԱՐՏ, ԲԵԼԻՆՖՈՐՄ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ավելի քան 50 տարի հետո Գերմանիայի արդեն այժմյան իշխանությունները փոխհատուցել են Բելառուսի քաղաքացի Աննա [illegible] ֆաշիստական օ[illegible] ժամանակ բռնագրավված հորթի կորստի դիմաց: Պահպանելով 1942 թվականին իրեն տրված ստացականը, Վորոնովսկան Գոմել մարդասիրական օգնություն բերած ներկայացուցիչների միջոցով այն ուղարկել է Գ.Ֆ.Հ.: Ի զարմանս ստացականի տիրոջ, մեր իրավաբանական չափանիշներով իրենից ոչինչ չներկայացնող այդ փաստաթուղթը ներգործություն է ունեցել: Հերթական չվերթով հենց այդ նույն [illegible] Գոմելի բնակչուհի Վորոնովսկու համար մի ծանրոց են բերել: [illegible] ծանրոցի մեջ ինչ է եղել, [illegible] հաստատորեն չի պատասխանել: [illegible] ամբողջությամբ [illegible] բավարարել է:

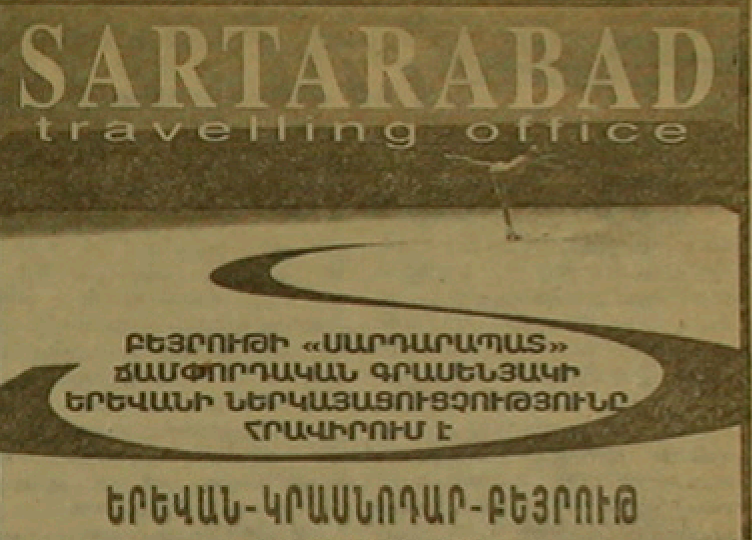

ԲԵՅՐՈՒԹԻ «ՍԱՐԴԱՐԱՊԱՏ» ՃԱՄՓՈՐԴԱԿԱՆ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑՉՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ Է

ԵՐԵՎԱՆ-ԿՐԱՍՆՈԴԱՐ-ԲԵՅՐՈՒԹ

ՉՎԵՐԹՈՎ ԵՎ ՆԱՎԱՌԱԿՈՎ

ԵՐԵՎԱՆ-ԲԵՅՐՈՒԹ

ՈՒՂԻՂ ՉՎԵՐԹՈՎ ԳՐԱՎԻՉ ՃԱՄՓՈՐԴՈՒԹՅՈՒՆ

ԽՄԲԱԿԱՅԻՆ 7 ՕՐՈՎ.
Երաշխավորվում է բարձր մակարդակի սպասարկում, առաջնակարգ հյուրանոց, սնունդ եւ ուղեւորություններ Լիբանանի տեսարժան վայրերը
ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ 7 ՕՐՈՎ.
Առանց սննդի եւ հյուրանոցի, ապահովվում են մուտքի վիզաները:

Լիբանանի մուտքի վիզաներ ունեցողները կարող են օգտվել Կրասնոդար-Բեյրութ ուղեւորից, տոմսերը գնելով ընկերության ներկայացուցչությունում:
Գրասենյակը ապահովում է նաեւ Մոսկվայի հետ կապված մասնավոր վիզաների ձեւակերպում եւ հաստատում: A STYLE

Հասցեն Նալբանդյան 20, Սպայի տուն: Հեռ. 56.06.32, 58.31.18

Ա. Վ. Բաղդասարյան

Դատախազություն, հիմնահարցեր, փորձ, անելիքներ

Ձեր գրադարակներում շուտով դուք կարող եք ունենալ այս ժողովածուն, եթե ստաժեք դրա բաժանորդը դառնալ:

Ժողովածուն, որը գրախոսվել ու հավանության է արժանացել անվանի իրավագետների կողմից եւ որի հեղինակը երիտասարդ գիտնական է, մասնագետ իրավաբան, բավական ընդարձակ ու հետաքրքիր կերտով, մատչելի լեզվով եւ նուրբ դիտողականությամբ անդրադառնում է պետական իրավական գործունեության մի կարեւորագույն՝ դատախազության կարեւորելով նրա նշանակությունն իբրեւ պետության անունից իրականացվող բարձրագույն հսկողություն, իբրեւ օրինականության ապահովման երաշխավոր հասարակական կյանքի բոլոր ոլորտներում:

Հինգ հատորներից բաղկացած աշխատությունը, որն ընդգրկում է ու արդիական թեմատիկ եւ ծավալի առումով, դատախազության ներկա վիճակի վերլուծության եւ առաջիկա անելիքների պարզաբանման մի փորձ է, որը հետաքրքիր ու օգտակար կարող է լինել ոչ միայն մասնագետներին, այլեւ առավել իրավաբաններին ու մյուս քաղաքացիներին:

Ժողովածուն բաղկացած է հետեւյալ գրքերից

1. Դատախազություն եւ դատախազական հսկողություն.

Հսկողության անհրաժեշտությունը, անելիքները եւ արդյունավետության բարձրացման խնդիրները Հայաստանի Հանրապետությունում:

2. Դատախազը քրեական եւ քաղաքացիական դատավարություններում:

Խնդիրները եւ ուղղվածության նոր մոտեցման անհրաժեշտությունը:

3. Դատախազությունն աշխարհի մի շարք երկրներում:

Փորձ: Համեմատություն: Վերլուծություն:

4. Ընդհանուր հսկողության առանձնահատկությունները Հայաստանի Հանրապետությունում:

Հսկողության խնդիրները, հետաքննություն եւ նախաքննություն կատարող մարմինների եւ ուղղիչ աշխատանքային հաստատությունների նկատմամբ:

5. Դատախազությունը Հայաստանի Հանրապետությունում նոր սահմանադրության ընդունումից հետո:

Նրա տեղը եւ դերը պետական մարմինների համակարգում:

Հիշեցնում ենք հրատարակման պատրաստ այս ժողովածուն կարելի է ձեռք բերել միայն բաժանորդագրական եղանակով, նախապես ներկայացված կտրոններով կամ անհատական հայտերով, հինգ հատորների համար, իբրեւ կանխավճար մուծելով 300 դրամ:

Ժողովածուի բաժանորդ դառնալու համար կարող եք դիմել Երեւան-23, Արշակունյաց պող. 2, 4-րդ հարկ: Մանրամասն տեղեկությունների համար զանգահարել 52.15.64, 52.57.44 հեռախոսահամարներով:

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ՏԻԳՐԱՆԱԿԵՐՏ

ֆիրմա

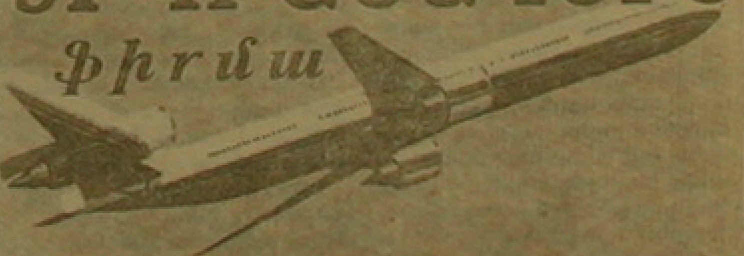

«Տիգրանակերտ» ֆիրման կազմակերպում է տուրիստական ուղիղ չվերթ ԵՐԵՎԱՆ-ՀԱՐԲԻՆ-ՊԵԿԻՆ-ԵՐԵՎԱՆ (ապրիլի 25-ին, 7 օր):

Ցանկացողները յուրաքանչյուր 10 օրը կարող են Չինաստան մեկնել այս չվերթներով:

Առաջին անգամ ՏՈՒ-154 օդանավով եւ ուղիղ չվերթով մեկնող զբոսաշրջիկների համար շրջագայությունը համար եւ մատչելի է: Երկու անգամ սնունդ, շքեղ հյուրանոց, ...նակի ժամանց:

Հասցեն Հանրապետության հրապարակ, Միությունների տուն, 4-րդ հարկ, 125 սենյակ: Հեռախոս 58-96-66:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Հրապարակ

– Խորհրդային ժամանակաշրջանում Հայաստանը, ինչպես որ մյուս միութենական հանրապետությունները, Մոսկվայում նշանդրուն տնտեսական գործունեություն էր ծավալել և տարբեր հիմնարկներ որոշ օբյեկտների սեփականատերն էր: Դրանց մի մասը գտնվում է Մոսկվայի կենտրոնում և բավական լավ հայտնի է, այդ թվում՝ նաև այցագիրերին. «Արմենիա» խանութը, «Արարատ» ռեստորան, Հայկական նրբանցքում գտնվող մշտական ներկայացուցչության շենք: Ինքնիշխան Ռուսաստանի ու Հայաստանի կազմավորումից հետո այդ սեփականության իրավունքների անորոշությամբ իրավաբանական անորոշ իրավիճակ ծագեց, մանավանդ, որ ինքը Մոսկվան, հատուկ իրավական կարգավիճակ ունի Ռուսաստանի ներսում: Հարկավոր էր պարզել, թե հետագա- նական ավարտին:

Տվյալ առաջարկությունը շատ ձեռնտու է մեր կառավարության համար: Մենք ուզում ենք, որ նա դառնա Մոսկվայի տնտեսական այն օբյեկտների սեփականատերը, որոնք շահույթ կբերեին Հայաստանի պետությանը, իսկ հիմա տնտեսավարման դեպքում խիստ զգալի շահույթ: Ի դեպ, ռուսական արժույթով ստացվելիք այդ եկամուտները հնարավոր կլինեն հատկացնել Հայաստանի մշակույթի ու գիտության զարգացմանը, մյուս ընթացիկ կարիքներին:

– Արդեն հիշատակվածներից բացի, այսօր ի՞նչ օբյեկտների է հավակնում Հայաստանը:

– Օրինակ, Մոսկվայի, Սանկտ Պետերբուրգի և Սարատովի կոնյակի գործարաններին: Այսօր խոսք անհրաժեշտ է դրանց վերաբերյալ սկզբունքային որոշում ընդունել, քանի որ տեղական իշխանություններն ար-

– Այդ առանձնատունը նախահեղափոխությունը պատկանում էր Լազարյանների ընտանիքին, որոնք Ռուսաստանի քաղաքացիներ էին: 1921 թվականին շենքը հանձնվեց Հայաստանի կառավարությանը (փաստաթուղթը վավերացված է Կալինինի և Ենուքիձեի ստորագրություններով), որն այն ժամանակվանից շենքի սեփականատերն է: Այսօր մոսկվացի հայերի մեջ շատ է խոսվում այն մասին, թե տունը Մոսկվայի հայ համայնքի սեփականությունն է, քանի որ ժամանակին պատկանել է հայի: Իրավաբանական տեսակետից նման խոսակցությունները ծիծաղելի են, բայց ցավոք բավական ուժեղ հուզում են մտածառում: Ինչպես արդեն ասացի, բուն շենքն այսօր Հայաստանի կառավարության սեփականությունն է: Նույնը չի կարելի ասել շենքին հարող հողամասի մասին,

մամբ ձեւակերպել իր իրավունքները, անուղղում գնելով այդ տունը: Սակայն շատ իրավաբանների կարծիքով, անուղղի անցկացման որոշ կողմեր ափոփում են կասկածել դրա իրավաբանական անբերիությանը: Մենք պետք է հարցն այնպես առաջադրենք, որ անուղղը համարվի անվավեր և շենքի վարձակալման իրավունքը (կամ որպես սեփականության դրա տնօրինման իրավունքը) հանձնվի Հայաստանին:

– Իսկ ու՞մ է պատկանում մի ժամանակ հայերի հպարտությունը եղած «Արմենիա» խանութը: Վերջին ժամանակներս խանութի ցուցափեղկերում ու վաճառասրահներում կարելի է տեսնել հիմնականում թեև հանրահայտ, բայց ճապոնական Sanyo ֆիրմայի ապրանքներ:

– Խորհրդային ժամանակաշրջանում խանութը պատկանում էր «Հայ-

Հայաստանի վարչապետ Հրանտ Բագրատյանի վերջերս Մոսկվա կատարած այցի ընթացքում ստորագրվեց անչափ կարեւոր համաձայնագիր Հայաստանի ԱԷԿ-ի վերագործարկման մասին: Այն ասես երկրորդ պլան մղեց Մոսկվայի քաղաքապետ Յուրի Լուժկովի հետ վարչապետի հանդիպման արդյունքները, որտեղ 1994 թ. առեւտրատնտեսական համաձայնագրի ստորագրումից բացի, քննարկվեցին Մոսկվայում հայերի սեփականության հետագա ճակատագրի սկզբունքային հարցեր: Այդ հարցերի բազմակողմանի քննարկումից հետո, հայկական կողմի առաջարկով որոշում ընդունվեց համատեղ հանձնախմբի ստեղծման մասին, որին հանձնարարվեց ճշտել հարցերի ամբողջությունը եւ մեկ ամիս հետո իր առաջարկությունները ներկայացնել Հայաստանի ու Մոսկվայի կառավարություններին: Մոսկովյան կողմից հանձնախումբը գլխավորում է Մոսկվայի կառավարության փոխվարչապետ Իոսիֆ Օրջոնիկիձեն, հայկական կողմից՝ Ռուսաստանում Հայաստանի կառավարության մշտական ներկայացուցիչ Ֆելիքս Մամիկոնյանը, որին էլ դիմեցինք պարզաբանումների համար:

ԳՈՒՅՔԱՅԻՆ ՀԱՐՑ

Լուժկովը մտադիր է մեր կառավարությանը վերադարձնել հայերի սեփականությունը

ՌՈՒԲԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ, ԼՈՒՍԻԿ ՂՈՒԿԱՍՅԱՆ

յում ինչպես կկարգավորվեն այդ հարցերը: Մենք փորձեր արեցինք այդ հարցերը լուծել մոսկովյան համապատասխան ատյանների հետ, բայց շուտով պարզվեց, որ նման մակարդակով այդ աշխատանքը շատ երկարատեւ ու անարդյունավետ կլինի, քանի որ չկան իրավաբանական հստակ եղանակներ, որոնք հնարավոր կլինեն վկայակոչել մեր ունեցվածքային իրավունքները պաշտպանելիս: Քանի որ խնդրությունը պահանջում էր որոշակի որակյալ հանգուցալուծում, իմ առաջարկությամբ կազմակերպվեց սկզբունքային բնույթի հանդիպում: Քաղաքապետ Յուրի Լուժկովին ընդհանուր գծերով ներկայացրինք իրավիճակը, նա ընդունեց մեր առաջադրած հարցերն ամենայն լրջությամբ քննարկելու անհրաժեշտությունը եւ պաշտպանեց բավական բարձր մակարդակով համատեղ հանձնախումբ ստեղծելու մեր գաղափարը: Հանձնախմբի մշակելիք առաջարկությունները կներկայացվեն Հայաստանի ու Մոսկվայի կառավարություններին եւ կվավերացվեն միջկառավարական համաձայնագրերի տեսքով: Մոսկվայի քաղաքապետը հետաքրքրությամբ ընկալեց հայկական սեփականության հիման վրա համատեղ տնտեսական օբյեկտներ ստեղծելու առաջարկությունը, որը իմ կարծիքով, համապատասխանում է այսօրվա խնդիրներին: Նման համատեղ նախագծերն այսօր անհամեմատ հեշտ է իրագործել:

– Պարոն Մամիկոնյան, ամեն մի սեփականություն, մանավանդ Մոսկվայում, կարող է սուր վեճերի եւ նույնիսկ հակամարտությունների առարկա դառնալ: Ըստ երեւույթին այն նախագիծը, որի մասին դուք պատմեցիք, բնավ էլ բոլորը չէ, որ հիացմունքով ընդունեցին:

– Թե Մոսկվայում, եւ Հայաստանում խոր կան բավական ազդեցիկ ուժեր, որոնք շահագրգռված են այն բանով, որ Մոսկվայում հայերի սեփականության հետագա ճակատագիրը տնօրինվի հօգուտ իրենց այսրողնական շահերի: Այն փաստը, որ Հայաստանի վարչապետը անվերապահորեն աջակցում է ...նդիրների լուծման նկատմամբ մեր ...տեցմանը, հույս է ներշնչում, որ մենք կկարողանանք գործը հասցնել տրամաբա-

դեն փորձել են սեփականաշնորհել դրանք, և մեզ դժվարությամբ է հաջողվել կանգնեցնել այդ ընթացքը:

քանի որ ըստ ռուսական օրենսդրության, Ռուսաստանում հողատեր կարող է լինել միայն պետությունը:

Այդ գործարանների նկատմամբ պահպանելով Հայաստանի սեփականության իրավունքը, հնարավոր կլիներ դրանք միավորել և դրանց հիման վրա ստեղծել բաժնետիրական ընկերություն, որի հիմնադիրները կարող էին լինել Հայաստանի և Մոսկվայի կառավարությունները կամ դրանց լիազորած իրավական անձինք: Նման օբյեկտը կարող էր զգալի շահույթ բերել Հայաստանին:

Ինչպես հայտնի է, Հայաստանն իր սաղավարտն ունեը ԺՏՆՑ-ում: Այն երկար ժամանակ Մոսկվայում Հայաստանի խորհրդանշանն էր: Մրանից երկու տարի առաջ ես Ռուսաստանի պաշտոնատար անձանց առաջարկեցի հանրապետություններին վերադարձնել իրենց սաղավարտները, որպեսզի նրանք կարողանան այնտեղ գործունեություն ծավալել: Դա կծառայեր ԱՊՀ շրջանակներում միասնացման գաղափարին: Գաղափարը պաշտպանեցին ԱՊՀ նաեւ մյուս երկրների դեսպանները: Մենք մի քանի անգամ հավաքվեցինք այդ հարցի քննարկման համար, բայց առայժմ առաջընթացն առայժմ չնչին է: Այս հարցը նույնպես հնարավոր կլիներ արծարծել այդ հանձնախմբի շրջանակներում:

– Իսկ ի՞նչ վիճակում է Հայաստանի մշտական ներկայացուցչության շենքի հետ կապված գործը:

Վարչապետ Հրանտ Բագրատյանի Մոսկվա կատարած վերջին այցի ընթացքում ստորագրվեց համաձայնագիր Երեւանում Ռուսաստանի դեսպանությանը շենք և դրան կից հողատարածք վաճառելու մասին: Ներկայումս մենք հարց ենք առաջադրում Հայաստանի ներկայացուցչությանը կից հողամասի նկատմամբ Հայաստանի իրավունքի իրավաբանական վավերացման մասին:

– Պարոն Մամիկոնյան, շատ խոսք ու զրույց է եղել Չեխովի փողոցում գտնվող երկհարկանի տան առնչությամբ: Ինչպե՞ս է պատահել, որ Հայաստանին պատկանած շենքը դարձել է մասնավոր ֆիրմայի սեփականություն:

– Այդ տան վարձակալման հարցում հայկական կազմակերպությունների իրավաբանական իրավունքները թեեւ անբեկ չէին, բայց բավական հիմնավոր էին: Ժամանակին մեր կոմունալ տնտեսության նախարարության եւ Ռուսաստանում Հայաստանի ներկայացուցչության կրավորականության պատճառով բաց թողնվեց տիրույթի նկատմամբ Հայաստանի իրավունքն իրավաբանորեն վավերացնելու իրական հնարավորությունը: Օգտվելով անորոշ իրավիճակից, Մոսկվայի հայկական ֆիրմաներից մեկը (կարեւոր չէ, թե որը) կարողացավ այդ շենքի նկատ-

կոոպին»: Երկար ժամանակ խանութը տարածք էր վարձակալում Մոսկվայի կենտրոնում, որտեղ ծավալում էր իր տնտեսական գործունեությունը: Խանութի ղեկավարությունը, օգտվելով տնտեսավարման նոր պայմաններից, քաղաքական փոփոխություններից և դրանց հետ կապված անորոշությունից, վարձակալման իրավունքը հանձնեց մի բաժնետիրական ընկերության, որը Հայաստանի հետ որեւէ առնչություն չունի: Արագորեն խանութը հրապարակեց տարբեր ֆրեակական տարրերի, որոնք այսօր դրա փաստական տերերն են: Ստատուս-քվոն վերականգնելու մեր ջանքերը բախվում են խուլ, բայց համառ դիմադրության: «Արմենիա» խանութը շարունակում է գոյատեւել, բայց «կախվել է օդում», չունենալով առեւտրի փաստական տարածք: Այժմ հնարավորություն է ստեղծվել այդ հարցը լուծելու ամենաբարձր մակարդակով: Ի դեպ, Յուրի Լուժկովը շատ զարմացավ, լսելով այդ խանութի փոխակերպումների հետ կապված մեր պատմությունը եւ խոստացավ աջակցել մեզ:

– Իսկ ինչպե՞ս վարվել նրանց իրավունքների հետ, ովքեր արդեն հասցրել են վերաձեւակերպել այդ խանութը:

– Բանն այն է, որ վարձակալումը վերաձեւակերպելիս թույլ են տրվել գործող օրենսդրության խախտումներ: Ինչպես մեզ հայտնի դարձավ, այդ մասին չեն տեղեկացրել «Հայկոոպի» փաստական վարձակալի ղեկավարությանը: Մեր խնդրանքով այդ հարցն ուսումնասիրող իրավաբանները գտնում են, որ մեր իրավունքներն այստեղ ակնհայտորեն ոտնահարված են: Պետք է նշել, որ իրավաբանական խախտումներ են թույլ տրվել Հայաստանին պատկանող փաստորեն բոլոր օբյեկտների առնչությամբ: Մենք ամեն ինչ կանենք այդ օբյեկտների նկատմամբ մեր իրավունքները լիովին վերականգնելու եւ ամրապնդելու համար, կնքելով միջկառավարական համաձայնագրեր: Բայց մենք այդ սեփականության նկատմամբ բոլոր իրավունքները կկորցնենք, եթե մեզ թույլ տանք որոշ ժամանակ անտարբեր դիտել տեղի ունեցող դեպքերը, եւ այդ կորուստներն արդեն անդառնալի կլինեն:

ԸՐՋԱՆ

Սահմանապահների կենտրոնը Թբիլիսիից տեղափոխվեց Ստավրոպոլ

Օրերս Թբիլիսիում Կովկասյան հատուկ սահմանապահ օկրուգի շտաբում տեղի ունեցավ ասուլիս վրաց եւ արտասահմանյան լրագրողների համար, որը նվիրված էր այդ օկրուգի վարչության Թբիլիսիից Ստավրոպոլ տեղափոխելու աշխատանքների ավարտմանը: Օկրուգի հրամանատար, գեներալ-լեյտենանտ Վիկտոր Չեմցովը լրագրողներին ասաց, որ տեղափոխումը կրում է պլանային բնույթ: Վարչության հետ տեղափոխվում են նաեւ որոշ ստորաբաժանումներ: Միեւնույն ժամանակ գեներալն ընդգծեց, որ Վրաստանի տարածքում մնում են բոլոր այն զորախմբերը, որոնք անհրաժեշտ են Թուրքիայի հետ պետական սահմանի պահպանման համար: «Մենք չենք հեռանում Վրաստանից եւ Հայաստանից, ուղղակի մեր վարչությունը տեղափոխվում է Ստավրոպոլ», ասաց Չեմցովը եւ ավելացրեց, որ օկրուգը պետական սահմանը պահպանում է երկու սահմանագծով. առաջինը՝ Ռուսաստանի Դաշնության սահմանապահների կողմից պաշտպանվող ԽՍՀՄ-ի նախկին սահմանները, եւ երկրորդը՝ Ռուսաստանի Դաշնության սահմանը Հյուսիսային Կովկասում: Այդ սահմանագծում կիրականացվի Ռուսաստանից դեպի այլ երկրներ եւ հետադարձ ուղղությամբ զենքի, մախսանենգության եւ թմրադեղերի տեղափոխման նկատմամբ վերահսկողությունը:

Օկրուգը ստեղծվել էր համաձայն 1994 թվականի մարտի 1-ի ՌԴ նախագահի հրամանագրի: Մինչ այդ մեկ տարի գոյություն ուներ Հյուսիսկովկասյան սահմանապահ օկրուգը, իսկ մինչեւ 1993 թվականի մարտի 1-ը դա Անդրկովկասյան սահմանապահ օկրուգն էր:

Հրամանատարը հանդիպեց Վրաստանի ղեկավարության հետ, հատկապես վարչապետ Օթար Պացացիայի հետ եւ Վրաստանի կառավարությանը շնորհակալություն հայտնեց ըմբռնման եւ աջակցության, բարի փոխհարաբերությունների համար: «Մենք հրաժեշտ չենք տալիս, այլ ասում ենք «ցտեսություն» եւ այսուհետ եւս կպահպանենք պետական սահմանը», ընդգծեց նա:

Լրագրողների հետ զրույցելիս գեներալ Չեմցովը նշեց, որ ՌԴ սահմանապահ զորքերում այս տարվանից կսկսեն ծառայել նաեւ Վրաստանի Հանրապետության բնակիչները: Տակավին այս տարվա ապրիլ-մայիսին տեղի կունենա նրանց առաջին զինակոչը ՌԴ սահմանապահ զորքեր Թուրքիայի հետ պետական սահմանը պաշտպանելու համար: Զինակոչիկների թիվը կկազմի մոտավորապես 500-600 մարդ: Իսկ հեռանկարում, նրա խոսքով, Վրաստանում գտնվող ՌԴ սահմանապահ զորքերի անձնակազմի ընդհանուր թվի մոտ 30 տոկոսը կհամալրվի հանրապետության բնակիչներով: Նրանց թվում կլինեն շարքայիններ, պրապորշչիկներ, սպաներ: Զինակոչը կկատարվի անկախ ազգությունից. ծառայության կզորակոչվեն վրացիները, ռուսները, աբխազները եւ ուրիշներ: Պատասխանելով այն հարցերին, որոնք կապված են Ռուսաստանի եւ Վրաստանի միջեւ սահմանապահ վերահսկողության իրականացման խնդիրներին, Չեմցովը ասաց, որ Փսոու գետի երկարությամբ ծավալվում են ՌԴ սահմանապահ ստորաբաժանումները եւ զորամասերը: Արդեն որոշված են նրանց խնդիրները պետական սահմանը պաշտպանելու, Ռուսաստանից Վրաստան որեւէ զինված խմբի եւ զենքի տեղափոխումն արգելելու խնդիրները: Նա ասաց, որ եղել են նման խմբերի ստուգման եւ բանտարկման դեպքեր, որոնք զենք էին փոխադրում Ռուսաստանից Աբխազիա եւ հակառակ ուղղությամբ: Գեներալի խոսքով, խիստ հսկողության տակ կվերցվեն լեռնային բոլոր արահետները, որոնք տանում են Հյուսիսային Կովկասից Աբխազիա:

Այսպիսով, օկրուգը շարունակում է կատարել իր պարտականությունները:

«Նեզավիսիմայա գազետա», 18 մարտ

Վաճառվում է

TOSHIBA-2000 համակարգիչ և BI-10PX, SITIZEN 200 GX տպիչներ:

Հեռ 63 81 62

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Միջազգային

Նույնիսկ դաշնակիցների ժամանումից հետո, երբ դիմադրության շարժման մասնակիցներն ավելի համարձակ էին դարձել, նացիստական գործակալները շարունակում էին Ֆրանսիայում համագործակցել գերմանացիների հետ: 1944 թվականի հունիսի 29-ին 7 դիակներ էին հայտնաբերվել Լիոնի արվարձաններից մեկի գերեզմանատանը: Զոհերի թվում անմեղ քաղաքացիներ էին՝ իրավաբան, ծերունի, ավտոտնակի տեր, երիտասարդ ուսանող, քահանա, պաշտոնյա եւ այլն:

Հենց այդպիսի բռնավոր սրճարաններում էլ Տուվիեի նման անձնավորություններ կարողացել են սատանայի իշխանություն տարածել Ֆրանսիայում պատերազմի վերջին երկու տարիների ընթացքում: Տուվիեն սերտորեն համագործակցել է Լիոնի գեստապոյի պետ Կլաուս Բարբիի հետ, որը միակն է ցարդ՝ ֆրանսիական օրենքներ, զրկել հրեաներին քաղաքացիությունից, աքսորանքից եւ այլն:

կուսանոցներում կամ վանքերում, մինչեւ որ վերջապես 1989 թվականին Նիս քաղաքի մենաստանում նրան ձերբակալել են: Այստեղ էլ ֆրանսիացիներին վրդովեցնող փաստը եկեղեցու համագործակցությունն է Վիշիի վարչակարգի հետ: Ավելին, նախագահ Ժորժ Պոմպիդուն էլ է 1971 թվին օգնել նրան, եկեղեցու միջամտությամբ, մնալու Ֆրանսիայում: Այդ թվերին, չնայած նրա դեմ հարուցված նախկին մեղադրանքներ...

ՖՐԱՆՍԻԱ

Դատաստան հիսուն տարի անց

Արդարությունը կարող է ուշանալ, բայց անցած մեղքերի համար միեւնույն է, անդադրում պետք է փոխհատուցել: Ֆրանսիացիներն առաջին անգամ իրենց համաքաղաքացիներից մեկին դատում են մարդկության դեմ գործած ոճրագործության համար:

բան, քանոնիստան, խաղալիքներ սարքող եւ այլն: Նրանց սպանել էին նախորդ օրը Փարիզում նացիստների հետ համագործակցող մի նախարարի սպանության առնչությամբ, որպես վրեժ կամ «ուրիշներին դաս տալու» համար: Նրանք կապ չունեին այդ սպանության հետ, բայց նրանք բոլորն էլ հրեաներ էին:

Այժմ, հիսուն տարի անց, Վերսալի քրեական դատարանում դատական գործ է հարուցված այն անձի դեմ, որը կատարել է այդ մարդկանց ընտրությունը եւ հրամայել սպանել նրանց: Նրա անունը Պոլ Տուվիե է եւ այդ տարիների երկրային ոստիկանության պետի պաշտոնն է զբաղեցրել Վիշիի կառավարությունում, որն իր հերթին սերտորեն համագործակցել է նացիստների հետ: Տուվիեն առաջին ֆրանսիացին է, որին դատապարտում են մարդկության դեմ գործած հանցանքի համար: Նա այժմ 78 տարեկան է եւ «խեղճին ա[...]» մինչեւ վերջերս բավական զգուշությամբ թաքցրած այն դերին, որ ֆրանսիացիները խաղացել են հրեաների ցեղասպանության մեջ. «Ֆրանսիացիների մեծամասնությունն այն կարծիքին է, որ ինչ վատ բան կատարվել է, գերմանացիների կողմից է կատարվել, մինչդեռ Ֆրանսիան միակ երկիրն է, որ հրեաներին կամովին հանձնում էր գերմանացիներին», ասում է ամերիկացի պատմաբան Ռոբերտ Պեքստոնը, որը նաեւ որպես վկա է հանդես գալիս վերոհիշյալ գործում:

Ֆրանսիայի գրավյալ եւ ոչ գրավյալ շրջաններից ընդհանուր առմամբ 77 հազար հրեաներ են քշվել համակենտրոնացման ճամբարներ: Հազարավոր ուրիշներ մահացել են հենց Ֆրանսիայում գոյություն ունեցող [...]ազրկման կենտրոններում: Այդ մարդկանց հավաքագրումը կատարվել է ֆրանսիական ոստիկանության կողմից: Առանց գերմանացիների դրդման, ֆրանսիացի քաղաքացիներն ընդունել են նակասեմի-

նաբար դժվար է ֆրանսիացիների համար դատել իրենց իսկ համաքաղաքացուն: Չնայած Տուվիեն ինքը խոստովանում է, որ սպանության հրաման է արձակել, բայց պնդում է, որ գերմանացիներն իրենից 100 հրեաների սպանությունն էին պահանջում, մինչդեռ ոստիկանության համառ ջանքերի շնորհիվ փաստորեն 93 հոգի փրկվել են:

Դատավարության ժամանակ պետք է քննարկվի նաեւ այն հարցը, թե ինչպես է հաջողվել նրան հիսուն տարի շարունակ փախուստ տալ արդար դատաստանից: Նա հեռակա կարգով մահվան է դատապարտված եղել դավաճանության համար դեռեւս 1946 թվականին, բայց կարողացել է «ընդհատակ անցնել»: Տարիներ շարունակ նա հարավարեւելյան Ֆրանսիայում իր հոր տանն է թաքնված եղել, եւ տեղական ոստիկանությունն էլ մեծ ջանքեր չի գործադրել նրան գտնելու համար: Նա ազդեցիկ ընկերներ է ունեցել կաթոլիկական եկեղեցում եւ նրանց օգնությամբ հաճախ ապաստան է գտել

ռում: Պոմպիդուն նրան գաղտնաբար ներում է շնորհում, բայց էքսպրես հանդեսը բացահայտում է այդ «գործը» եւ մեծ աղմուկ բարձրացնում: Սկսվում է նոր գործի հարուցումը նրա դեմ, այդ անգամ արդեն օգտագործելով «մարդկության դեմ գործած ոճրագործության» հոդվածի ընձեռած հնարավորությունը:

Երբ Տուվիեն իրոք մեղավոր ճանաչվի, նա, համենայն դեպս, ամենանվազ կարեւոր դեմքն է այդ գործում մեղադրվող մյուս 3 անձերի հետ համեմատած: Նրանցից Ռենե Բուսկեն՝ Վիշիի ոստիկանության պետը անցյալ տարի սպանվել է «մի խենթագարի կողմից», իսկ նրա օգնական Ժան Լեգին մահացել է նախքան դատավարությունը: Երրորդը՝ Մորիս Պապոնը դեռ չի հայտնաբերված:

Ինչ ելք էլ ունենա Տուվիեի դատավարությունը, այն, ինչ խոսք, պատերազմի հետագա ոճրագործների համար օրինական լավ նախադեպ կլինի:

Պատրաստեց ՀԱԿՈԲ ԾՈՒԼԻԿՅԱՆԸ

ԲԱԼԿԱՆՆԵՐ

Հունաստանում պատրաստում են հարկային խիստ օրենսդրություն

ԱԹԵՆՔ, 29 ՄԱՐՏ, ՔՍԻՆՀՈՒԱ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հունաստանի կառավարությունը նոր օրինագիծ է պատրաստում հարկային օրենսդրության խստացման նպատակով, որը կօգնի կրճատելու պետական բյուջեի պակասորդը: Ինչպես հաղորդում է տեղական մամուլը, մոտ օրերս ֆինանսների նախարարությունը փաստաթուղթը կներկայացնի վարչապետ Անդրեաս Պապանդրեուին, իսկ արդեն այն կքննարկվի կառավարության լիակազմ նիստում:

Պաշտոնապես նոր օրինագիծը դեռ չի ներկայացված, բայց դրա որոշ դրույթներ արդեն մամուլ են թափանցել եւ բուռն քննարկման առարկա դարձել: Մասնավորապես նշվում է, որ անցյալ տարեվերջին իշխանության գլուխ անցած սոցիալիստների նոր կառավարությունը մտադիր է հարկերն ավելացնել մոտավորապես 46 տոկոսով, գլխավորապես խստացնելով պայքարը վճարումից խուսափող հարուստ հարկատուների մասնավոր ձեռնարկատերերի եւ «ազատ զբաղմունքի» տեր անձանց՝ բժիշկների, փաստաբանների, իրավաբանների դեմ:

Տեղական մամուլի կարծիքով, հարկային օրենսդրության փոփոխությունները կնշանակեն իսկական հեղաշրջում եւ բացառված չէ, որ բնակչության հիշյալ խավերը սվիններով դիմավորեն վերափոխումները: Արդեն այժմ Հունաստանում գործադուլ են անում բժիշկները ու իրավաբանները, հայտարարելով, թե բոլորը չեն տա իրենց եկամուտների մակարդակի իջեցում:

Սակայն, Հունաստանի կառավարությունն ստիպված է հարկման համակարգը խստացնել ոչ միայն կիսադատարկ պետական գանձարանը լցնելու նպատակով, այլեւ ուրիշ պատճառներով: Այս առումով նրա վրա ճնշում է գործադրում Եվրոպական միությունը, պահանջելով, որ Հունաստանի տնտեսությունն ազատվի մշտական դեֆիցիտից, իսկ հարկային օրենսդրությունը համապատասխանեցնի արեւմտաեվրոպական մյուս երկրների օրենսդրություններին:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Մարտերը վերսկսվել են

ԲԵԼԳՐԱԴ, 30 ՄԱՐՏ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Բոսնիայից եւ Հերցեգովինայից ստացված հաղորդումների համաձայն երեքշաբթի օրը վերսկսվել են մարտերը հանրապետության հարավ-արեւելքում գտնվող Գորաժդեի մահմեդական միջնաբերդի շրջանում: Սերբական զինվորական հրամանատարությունը մահմեդական կողմին մեղադրել է զինադադարի խախտման եւ իր կողմից վերահսկվող տարածքի ընդլայնման նպատակով հարձակում ծավալելու ու Սարաեւոյի շրջակայքում մահմեդական զորքերի հետ միանալու փորձերի մեջ: Սերբերի կողմից տրված ամփոփագրում նշվում է, որ բոլոր գրոհները հետ են մղվել եւ ռազմաճակատի գիծը չի փոփոխվել: Իր հերթին Սարաեւոյի մահմեդական ռադիոն հաղորդել է Գորաժդեի վրա լայնամասշտաբ սերբական հարձակում սկսելու մասին: Մահմեդական միջնաբերդը Բոսնիայում եւ Հերցեգովինայում «անվտանգության գոտիներից» մեկն է, որի վերահսկողությունը դրված է ՄԱԿ-ի ուժերի վրա:

Սենատորները ժամանել են Տաջիկստան

ԴՈՒՇԱՆԲԵ, 30 ՄԱՐՏ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ռազմաքաղաքական իրադրությունը Տաջիկստանում, բռնագաղթվածների վիճակը երկրում, մարդու իրավունքների պաշտպանության հարցերը Տաջիկստանի բարձրագույն ղեկավարության հետ մտադիր են քննարկել Դուշանբե ժամանած ԱՄՆ-ի սենատորները: Ամերիկյան պատվիրակությունը գլխավորում է վերին պալատի միջազգային հարաբերությունների կոմիտեի նախագահ Քլեյբորն Փելը:

«Արյունոտ երկուշաբթի»

ՅՈՀԱՆԵՍԲՈՒՐԳ, 30 ՄԱՐՏ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հարավաֆրիկյան մամուլը «Արյունոտ երկուշաբթի» է անվանում Յոհանեսբուրգի կենտրոնում տեղի ունեցած իրադարձությունները, որտեղ զուլուների կազմակերպած երթը վերածվել է իսկական բռնության վախճանաբանի: Վերջին պաշտոնական տվյալներով, քաղաքի կենտրոնական մասում առնվազն 31 մարդ զոհվել է, 315-ը վիրավորվել, որոնք գտնվում են Յոհանեսբուրգի եւ Սուուետոյի հիվանդանոցներում: Բացի դրանից, Սուուետոյում զուլուների մասնակցությամբ միջադեպերի ժամանակ սպանվել է առնվազն 7 մարդ:

ԱՐՄԻՆԴ

ԿԵՆՏՐՈՆ-ը

հրավիրում է մասնակցելու

Երևան - Դելի - Երևան

վեցնրորդ, *միակ*, ուղիղ ավիաչվերթին:

Սպասարկումը եվրոպական չափանիշներով:

Ֆիրմայի ծառայություններից երկրորդ անգամ օգտվողներին տրամադրվում է 5% զեղչ, երկու անգամից ավել – 10%:

Հնդկաստանում կկայանա մեկօրյա էքսկուրսիա Ագրա ք., Թաջ-Մահալի տաճարի այցելությամբ, ինչպես նաև Էքսկուրսիա Դելիի տեսարժան վայրերով:

Ֆիրման իր հաշվին կկազմակերպի ճաշկերույթ Դելիում:

Կտեղավորվեն երեքաստղանի հյուրանոցում:

Ուղեբեռի անվճար տեղափոխում – 40 կգ:

Ուղեբեռների պահպանվածությունը երաշխավորում է ֆիրմաի անվտանգության ծառայությունը:

Փաստաթղթերի ձևակերպումը ամենակարճ ժամկետներում:

Ուղեգրերի մինչև 10%-ը՝ խաղարկվելու են վիճակահանությամբ: Խաղարկությունը տեղի կունենա ապրիլի 4-ին ժ. 14.00 «Էրեբունի» հյուրանոցի դահլիճում: Խաղարկվում են՝ անվճար, 50% և 25% զեղչով ուղեգրեր:

Վիճակախաղին կմասնակցեն միայն այն զբոսաշրջիկները, որոնք կհանձնեն փաստաթղթերը մինչև ապրիլի 4-ը:

Շտապեք մասնակցել:

Երևան - Դելի - Երևան

Վեցերորդ ուղիղ ավիաչվերթը կկայանա ապրիլի 8-ին:

Մենք սպասում ենք Ձեզ հետևյալ հասցեով՝ «Էրեբունի» հյուրանոց, 3 հարկ, 301–305 սենյակ:

Հեռ. 561-392, 560-579

ARMIND · YOUR TRIP

Arina

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Եղոյանի նոր ֆիլմը՝ «Օրացույց»

Մարտի 10-ին Նյու Յորքի Մարկ Գուդսոն կինոթատրոնում տեղի է ունեցել կանադահայ հայտնի ռեժիսոր Ատոմ Եղոյանի «Օրացույց» նոր ֆիլմի նախնական ցուցադրումը, որ կազմակերպել էր Հայ բարեգործական ընդհանուր միությունը, իր ռեժիսորի ներկայությամբ: Ֆիլմում մասնակցում են մեզ քաջ ծանոթ Աշոտ Ադամյանը և ռեժիսորի կինը՝ լիբանանահայ Արսինե Խանջյանը:

«Օրացույցը» ընդամենը երեք հերոսով մտերմիկ ֆիլմ է, որ քննադատների կարծիքով, Եղոյանի ամենահաջողված ստեղծագործությունն է: Այն շոշափում է մի կողմից հարազատ հողից պատմականորեն ու զգացմունքային առումով օգտվելու և մյուս կողմից իր արմատները գտնելու, նոր սերունդում իրեն հոգեհարազատ զգալու հոգեբանական բարդ հարցերը: Դա պատմությունն է կանադահայ մի լուսանկարչի, որն իր կնոջ հետ ճանապարհորդում է Հայաստան աշխարհում, օրացույցի 12 թերթիկների համար 12 եկեղեցիներ լուսանկարելու: Բայց, հենց նրանք հայտնվում են մայր հողի վրա, կինը, որ սփյուռքում է ծնվել ու մեծացել, իր համար մի նոր հոգեկան աշխարհ է բացում: Նա կամաց-կամաց սկսում է հեռանալ իր ամուսնուց և ավելի ու ավելի մտերմանալ իր տեղացի հայ ուղեկցին, որի դերը կատարում է Աշոտ Ադամյանը: Ավարտելով իր առաքելությունը, ամուսինը տուն է վերադառնում իր հետ տանելով միայն իր լուսանկարները: Նա այդպես էլ անտարբեր է մնում իր հայրենիքի հանդեպ: Մինչ կինն իր արմատների կանչով գերադասում է մնալ՝ հայրենիքում:

Ատոմ Եղոյանն այն հազվագյուտ արվեստագետներից է, որ կարողանում է համարձակորեն, ուժգնությամբ և ամբողջ խորությամբ էկրանին ներկայացնել հասարակությանը հուզող բարդ խնդիրներ, որոնցից կարելի է նշել տարբեր մշակույթների փոխհարաբերությունները, անհատի հոգեկան ու բարոյական անկումները և կորուստները, տեխնիկայի և ընդհանրապես առաջընթացի ու փողի դերը անհատի կյանքում և մարդու անհատականության կորուստը այս խառնաշփոթ աշխարհում:

Նրա առաջին ֆիլմն այդ խնդիրների մասին «Ամենամտերիմ ազգականն» էր (1984), որին հետևեց «Ընտանեկան դիտումը» (1987) և ապա «Խոսելու մասերը» (1989), որն այդ տարվա Կաննի փառատոնում արժանացավ հատուկ մրցանակի:

Նրա նախավերջին «Ապահովագրության գործակալը» (1991) ֆիլմը շատ մեծ գնահատականի է արժանացել կինոքննադատների կողմից: Ցուցադրվել է և Կաննի և Մոսկվայի փառատոների ընթացքում:

33 տարեկան Եղոյանն այժմ համարվում է Կանադայի ամենայուրահատուկ ռեժիսորը Դեյվիդ Քրոնենբերգից հետո: Արևմտագերմանացի իր գործընկեր Վիմ Վենդերսը նրան անվանել է «աշխարհի ամենախոստումնալից ռեժիսորական տաղանդներից մեկը» և նրան է նվիրել 1987-ի Մոնրեալի փառատոնի ժամանակ իր շահած 5000 դոլարը: Նրա մասին գովասանքով է արտահայտվել նաև իտալացի կինոռեժիսոր Բեռնարդո Բերտոլուչչին:

Եղոյանը ծնվել է Կահիրեում (Եգիպտոս): Երեք տարեկան էր, երբ ընտանիքը տեղափոխվում է Կանադա, որտեղ նա հետագայում ավարտում է Տորոնտոյի համալսարանի միջազգային հարաբերությունների և դասական կիթառի բաժինները: Իր ֆիլմերում նա համընդհանուր, տիեզերական հնչեղություն է տալիս արծարծված թեմաներին: Նրա համար չկան գերակշռող ստորադաս մշակույթներ, կան իրենց առանձնահատկություններով իրարից տարբերվող ազգային մշակույթներ, որոնք կարող են գտնել ընդհանուր եզրերով մերձենալ իրար, բայց չեն կարող ամբողջովին նույնանալ մեկը մյուսի հետ: Այս իմաստով հասկանալի են նրա ֆիլմերում օտար ափերի վրա որևէ ազգի հարազատ մշակույթի ու սովորությունների պահպանման ու այլասերման չենթարկվելու մասին արված մտորումներն ու խորհրդածությունները: Նրա ֆիլմերի հաջողությունն առաջին հերթին պայմանավորված է նրանց գեղարվեստական ամբողջականությամբ: Նրա պատմելու, նկարահանելու ոճը հիմնովին կերպով հագեցած է նուրբ արտահայտչամիջոցներով ու բարձր ճաշակով:

Պատրաստեց
ՅԱԿՈԲ ՕՀԱՆԻԿԵԱՆԸ

ԱԶԴԱԳԻՐ

Ապրիլի 1

Հայաստանի միջազգային երիտասարդական ակումբը ապրիլի 1-ին, ԱՕԿՍ-ի դահլիճում կազմակերպում է «Ծիծաղի ցերեկույթ»: Սկիզբը ժամը 14-ին:

Մենահամերգ դաշնամուրով

Ապրիլի 2-ին, ժամը 14.00-ին Սոֆի Դևոյանի անվ. երաժշտական դպրոցի փոքր դահլիճում կկայանա Առնո Բաբաջանյանի երրորդ փառատոնի դափնեկիր Գրիգոր Ասմարյանի մենահամերգը: Ուսուցիչ՝ Սերգեյ Քելեկ:

ԵՐԱԺՇՏՈՒԹՅՈՒՆ

«Մոնթե» սիմֆոնիկը կհնչի

ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Արցախի հերոս Մոնթե Մելքոնյանի մահվան տարելիցի օրը Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի կատարմամբ կհնչի «Մոնթե» սիմֆոնիկ պոեմը, որի հեղինակն է երիտասարդ կոմպոզիտոր Աշոտ Բաբայանը: «Սիմֆոնիան մեծ գեղարվեստական հետաքրքրություն է ներկայացնում», այդպես է գնահատել ՀՀ ժողովրդական արտիստ, պրոֆ. Ղազարոս Սարյանը: Ստեղծագործությունը գրվել է «Դրությունն» բարեգործական միության պատվերով: ■

ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐ

Հայ մշակույթի կենտրոն Տաշքենդում

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Սփյուռքահայության և մշակույթի կապի կոմիտեից տեղեկանում ենք, որ Տաշքենդի հայ մշակույթի կենտրոնն Ուզբեկստանում ապրող հայության շրջանում մեծածավալ աշխատանք է կատարում: Տեղի հայ մանուկներին ու երիտասարդությանը հայոց լեզվին ու պատմությանը, հայ մշակույթին ծանոթացնելու նպատակով դեռևս անցյալ տարվանից այստեղ գործում է կիրակնօրյա հայկական դպրոց, որտեղ ավելի քան երկու հարյուր երեխաներ սովորում են իրենց մայրենիով: Դպրոցի հայոց լեզվի ուսուցողական խմբակներում ընդգրկված են նաև մեծահասակներ, որոնցից շատերը դեռ նոր են ծանոթանում հայոց բառ ու բանին: Դպրոցի տնօրեն, բազմափորձ մանկավարժ ու հասարակական գործիչ Միհրան Գազինյանի ու մյուս մանկավարժների նախաձեռնությամբ դպրոցում գործում են նաև մանկական երգչախումբ, նկարչական ստուդիա, պատանի ստեղծագործողների, օտար լեզուների ուսուցման և այլ խմբակներ: Եվ այս ամենի բարերարն ու հովանավորն է երիտասարդ գործարար Արթուր Մարտիրոսյանը: ■

HONDA
ROBIN
Գեներատորների
նորոգում կանչով:
(պահեստամասերով ապահովում ենք)
Սպասարկումը եվրոպական չափանիշներով:
533-385
Arina

ԳՐՔԵՐ

Կենսագրական նոր բառարան

Շատերը կհիշեն, տարիներ առաջ ձեռքից ձեռք էր անցնում մեքենագրված մի ցուցակ, որը պարունակում էր համաշխարհային մշակույթի ու պատմության իրենց շրջափուլի հետք թողած հայազգի նշանավոր

գործիչների տասնյակ անուններ: Սխալաշատությամբ և անհիմնությամբ հանդերձ հիշյալ ցուցակի ձեռքից ձեռք անցնելու պարագան վկայում էր նմանօրինակ, բայց արդեն լուրջ և կշռադատ հրատարակության լույս աշխարհ գալու անհրաժեշտությունը, որը բավարարվեց միայն վերջերս՝ Արծվի Բախչինյանի «Ծագումով հայ են» կենսագրական բառարանի լույսընծայմամբ («Արաքս» հրատարակչություն, 1993 թ.):

Կիլիկիո կաթողիկոսության ԱՄՆ-ի արևելյան շրջանի և Կանադայի ազգային առաջնորդարանի մեկենասությամբ հրատարակված այս գիրքը պարունակում է 1200-ից ավելի հայազգի գործիչների համառոտ կենսագրականներ և անվանացանկեր:

Ինչպես երևում է գրքի առաջաբանից, Արծվի Բախչինյանն օգտագործել է այս բնագավառում առ այսօր եղած գրքեր բոլոր հրատարակություններն ու տպագիր նյութերը, բազմաթիվ բառարաններ և հանրագիտարաններ, կատարել է մասնագիտական և բանասիրական մեծ աշխատանք: Կարևորն այն է, որ ոչ մի տեղ, բառարանի որևէ մասում այն ամենևին չի վերածվում ազգային սնափառության և էժանագին հայրենասիրության: Յուրաքանչյուր փաստի հետևում բառարանագրի զուսպ և անհավակնոտ շարադրանքն է, լուրջ և վստահելի կեցվածքը:

Այնքան տարողունակ է Արծվի Բախչինյանի ձեռք զարկած բնագավառը, որ այստեղ բացառված է բացթողումներ չունենալը: Նախ որ ֆիզիկապես և իմացականորեն մեկ հոգու համար անհնար է յուրաքանչյուր մարզի մեջ մինչև վերջ խորանալը և բոլոր առավել կամ պակաս հայտնի անուններն ընդգրկելը, ապա՝ այլ մարզերի ուսումնասիրությունը շարունակվող գործընթաց է՝ առաջիկայում և հետագայում հայտնաբերվելիք նորանոր անուններով և դեմքերով: Բարդությունները այս ճանապարհին շատ են, երբեմն՝ անհաղթահարելի: Նախ՝ իրենց երակներում հայկական արյուն կրող շատ գործիչներ հանդես են եկել փոխված ազգանուններով, նրանցից շատերն ընդհանրապես կապ չեն ունեցել իրենց ծնող ժողովրդի պատմության ու մշակույթի հետ: Հաճախ իրենք չեն իմացել կամ ավելի ճիշտ՝ խորամուխ չեն եղել իրենց ազգային պատկանելության մեջ: Այս իմաստով ողջունելի գտնված է կենսագրական բառարանի երևի թե միակ ճիշտ վերնագիրը «Ծագումով հայ են» և ոչինչ ավելի: Այլ է, թե պետք չէ ավելի հեռուն գնացող հետևություններ անել, պատեհ-անպատեհ առիթներով շահարկել ծագումով՝ հայ լինելու հանգամանքը և այլն:

Լ. Լ.

ՌՈՔ

Աստղը չի կարող թաքնվել

1970 թվականին Էրիկ Քլապտոնը հոգեկան խառնաշփոթության մեջ էր: Բանն այն է, որ նա այլևս չէր կարողանում տանել կուռքի իր վիճակը (երկրպագուները նրան աստված էին անվանում), ոչ էլ գերադասի իր դիրքը, ինչն աներևակայելի ճնշում էր նրան: Եւ ահա, Քլապտոնը վճռում է հիմնել սեփական խումբ. Դերեկ ընդ դը Դոմինոս:

Ավաղ, այս խորհրդավոր խմբի ինքնությունը շատ շուտ բացահայտվեց: Դերեկը հազիվ ժամանակ ունեցավ ձայնագրել առաջին ալբոմը և կատարել մեկ շրջագայություն փոքր դահլիճներով: «Ապրել Ֆիլմորում» անունը կրող լազերային ձայնասկավառակը թողարկվել է Նյու-Յորքի Ֆիլմոր Իսթ ստուդիայում: Երբ Քլապտոնը, ա՛հ, ներողություն, Դերեկը, դեռևս չի հասել իր փառքի բարձունքին, ապա գործիքային կատարումն ինքնամոռաց հափշտակության պահեր է պարգևում ունկնդրին:

Ն. Պ.

SIPAN
Airline
Company
ՍԻՓԱՆ
ԱՎԻԱԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ
Իլ-76 ինքնաթիռով կատարում է բեռների տեղափոխում ներքին և միջազգային ավիագծերով
Ստավրոպոլում երկարաժամկետ առաքում է և ընդունում պահեստավորում ստացվող բեռները
Կրասնոդարից Ստավրոպոլ բեռները տեղափոխելու համար տրամադրում է Կամազ և Սուպեր ՄԱԶ մակնիշի մեքենաներ
Հեռախոսներ
77 39 69, 77 81 61
Ներքին «Զվարթնոց»
76-60, 76-61
ՁԵՐ ՅԱՆԿՈՒԹՅԱՄԲ ՄԵՆՔ ԿԱՐՈՂ ԵՆՔ ՏԵՂԱՓՈԽԵԼ ՁԵՐ ԲԵՌՆԵՐԸ ՕԴԱՆԱՎԱԿԱՅԱՆ ԵՎ ՀԱԿԱՌԱԿԸ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **Մարզական**

ԿԱՐԱՏԵԻ

ԱՊՀ հայաստանցի բացարձակ չեմպիոնը

ՄՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ
Մարզական մեկնաբան

Մոսկվայում տեղի ունեցավ «Վարպետի գավաթ» անունը կրող կարատեդոյի ձյոսինմոն ոճի ԱՊՀ առաջնությունը, որին մասնակցում էին Ռուսաստանի, Բելառուսի, Էստոնիայի, Տաջիկստանի, Հայաստանի եւ այլ հանրապետությունների սեւ գոտի կրող (վարպետներ) կարատեիստները: Հայաստանն այդ մրցումներում ներկայացնում էր I մարզիկ Արկադի Զաքարյանը, որի մարզիչն է Հայաստանում ձյոսինմոն ոճի հիմնադիր եւ այդ ֆեդերացիայի նախագահ Վարդան Գեւորգյանը: Առաջնությունն անցկացվում էր 3 ծրագրով: Առաջինում կարատեիստները կատարում էին ֆորմալ վարժությունների համալիր, որը կոչվում է «կատա» եւ որտեղ համապատասխան բալեր հավաքած մարզիկները հաջորդ փուլի իրավունք էին ձեռք բերում: Առաջին ծրագրում 1-ին տեղը գրավեց մոսկվացի Անդրեյ Մարյաշինը: Արկադի Զաքարյանը 2-րդն էր: Բայց 2-րդ ծրագրում, որը կրում էր «կումիտե» անունը (փորձամրցում) եւ որտեղ ռեալային սահմանափակում չկար 1-ին տեղ գրավեց Արկադի Զաքարյանը, իսկ Մարյաշինը բավարարվեց 2-րդ տեղով: Այս երկու մարզիկները վաստակեցին հավասար միավորներ եւ բացարձակ չեմպիոնին որոշելու համար մրցավարական հանձնաժողովի որոշմամբ անցկացվեց 3-րդ ծրագիրը: Այն կոչվում էր «փայտ կոտրել»: Առաջին փորձի ժամանակ թե Զաքարյանը եւ թե Մարյաշինը կարողացան կոտրել 3 սմ հաստություն ունեցող փայտը: Հետո, երանք պետք է կոտրեին երկու 3 սմ-անոց փայտերը: Զաքարյանին դա հաջողվեց առաջին փորձից, իսկ մոսկվացին այն ջարդեց 2-րդ փորձի ժամանակ: Այսպիսով, Արկադի Զաքարյանը ճանաչվեց ԱՊՀ բացարձակ չեմպիոն եւ պարգեւատրվեց բյուրեղապակյա մեծ գավաթով ու 300 հազար ռուսական ռուբլով:

Արկադի Զաքարյանը

«Շնորհակալություն մեր ազգային ֆեդերացիայի նախագահ Ներսես Նազարյանին, որն այս դժվարին օրերում կարողացավ կազմակերպել մեր ուղեւորությունը», ասաց նորընծա բացարձակ չեմպիոնի մարզիչ Վարդան Գեւորգյանը:

ԵՎՐՈՊԱ-96

Սարգիս Հովհաննիսյանի հաղթական գոլը

Ներկայացնում ենք ՀՀ հավաքականի թեկնածուներին

Ծնվել է 1968 թ. օգոստոսի 17-ին: Հասակն է 187 սմ: Տեխնիկապես հասուն եւ խաղային բարձր կարգապահությամբ հարձակվողական ոճի եզրային պաշտպան է: «Արարատի» կազմում ԽՍՀՄ բարձրագույն խմբի առաջնություններում մասնակցել է 89 խաղի, խփել 9 գնդակ: Մոսկվայի «Դինամոյում» Ռուսաստանի առաջնությանը մասնակցել է 20 խաղի: 2 հանդիպում անցկացրել է նաեւ Մոսկվայի «Լոկոմոտիվի» կազմում եւ խփել մեկ գնդակ:

ԽՍՀՄ առաջնության լուծարումից հետո, «Արարատի» երբեմնի առաջատար խաղացողներից մեկը՝ Սարգիս Հովհաննիսյանը, 1992 թ. տեղափոխվեց Մոսկվայի «Դինամո»: այսոր Ռուսաստանի հավաքականի 2-րդ մարզիչ Յուրի Սյոմինի հրավերով տեղափոխվել է Մոսկվայի «Լոկոմոտիվ»: Սյոմինը նաեւ երկարամյա դաշինների գլխավոր մարզիչն է:

Սարգիս Հովհաննիսյանը խոցում է բրազիլացի ֆուտբոլիստին
1992 թ. Իսպանիա. «Դինամո» (Մոսկվա)- «Վասկո դա Գամա»

Այս հեղինակավոր թիմի կազմում անցնելու զուտ 2 մրցաշրջան, վեր. 25-ամյա Սարգիս Հովհաննիսյանի Ռուսաստանի առաջնությունում Հովհաննիսյանը երկարատեւներ կազմում հասցրել է մասնակցել վերջին 2 հանդիպումներին: Առաջին խաղը Տուլյաստիում «Լոկոմոտիվը» «Լադայի» հետ ավարտեց ոչ-ոքի 0-0: Իսկ 2 օր առաջ սեփական հարկի տակ ընդունելով Սամարայի «Կրիլյա Սովետովին», առավելություն հասավ 2-1 հաշվով: Ընդ որում, հաշիվը բացել Լին հյուրերը: Երկարաոտային ֆուտբոլիստներին մեծ դժվարությամբ հաջողվել էր վերականգնել հավասարակշռությունը: Եւ երբ խաղի ավարտին մնում էր 2 րոպե, զոհայիններին, իր սովորության համաձայն, միացած հայ ֆուտբոլիստը գրավեց մրցակցի դարպասը եւ առաջին հաղթանակը բերեց իր նոր թիմին: Սարգիս Հովհաննիսյանը Ռուսաստանի առաջնության նախապատրաստական փուլն անցկացնելով Մոսկվայի «Դինամոյի» կազմում, Գերմանիայում մասնակցել է մինի ֆուտբոլի մրցաշարի, որտեղ դարձել է 1 գոլի հեղինակ: Խաղացել է նաեւ հանրահայտ «Շտուտգարտի» դեմ, որին «Դինամոն» հաղթել է 2-0 հաշվով: Մոսկվայում այս տարի տեղի ունեցած ԱՊՀ երկրների չեմպիոնների գավաթի խաղարկությունում Սարգիս Հովհաննիսյանը Մոսկվայի «Դինամոյի» կազմում խաղաց նաեւ «Արարատի» դեմ: Այդ հանդիպումը դինամոյականները շահեցին 5-0 հաշվով: Ավելորդ չէ նշել, որ Մոսկվայի «Լոկոմոտիվի» վերոհիշյալ վերջին խաղից եւ մրցաշրջանում առաջին հաղթանակից հետո, թիմակիցները Սարգսին ձեռքերի վրա հանեցին խաղադաշտից, իսկ թիմի ղեկը լավ խաղի համար նրան նվեր մատուցեց: Հուսանք, որ ֆուտբոլիստի համար հասուն տարիքում գտնվող Սարգիս Հովհաննիսյանը կօգտագործի լավ մարզավիճակը եւ Հայաստանի հավաքականի կազմում վերելքով հանդես կգա Եվրոպայի առաջնության խաղերում: ■

Գրիգորյանը Բելառուսի տարազով

Լեհաստանի Կատովիցե քաղաքում տեղի ունեցած սուսերամարտի կանանց աշխարհի գավաթի խաղարկության մրցումներում Բելառուսի դրոշի տակ հանդես եկած հայազգի Գրիգորյանը քառորդ եզրափակիչում հաղթելով ռուսաստանցի Կարաեւային, հասավ կիսաեզրափակիչ: Բայց այս փուլում շվեյցարացի Բուերկին ընդամենը մեկ միավորի տարբերությամբ (15-14) առավելության հասավ Գրիգորյանի նկատմամբ եւ նրան զրկեց մեդալից:

Յաշինի հիշատակին

ԱՄՆ-ում կայանալիք ֆուտբոլի աշխարհի 15-րդ առաջնության լավագույն դարպասապահին տեսք է շնորհվի լեգենդար դարպասապահ Լեւ Յաշինի անվան մրցանակը: Այդ ընկած դարպասապահը կստանա բրոնզե մի հուշարձան, որի վրա գետեղված կլինեն ռուսաստանյան թանկարժեք քարեր:

Մարկո Վան Բաստենը չի մասնակցի աշխարհի գավաթին

Արդեն մեկ տարի է, ինչ խաղադաշտ դուրս չի գալիս աշխարհի ուժեղագույն ֆուտբոլիստներից մեկը, Հոլանդիայի հավաքականի եւ Իտալիայի «Միլանի» հարձակվող Վան Բաստենը: Վերջին անգամ նա մասնակցեց Մյունխենում Մարսելի «Օլիմպիկի» դեմ տեղի ունեցած չեմպիոնների լիգայի եզրափակիչ խաղին, որը 1-0 հաշվով շահեց ֆրանսիական թիմը: Մարկո Վան Բաստենի վնասվածքը շատ լուրջ է: Վերջերս նրա բուժող բժիշկը՝ պրոֆեսոր Մարտենսը, խորհուրդ տվեց Վան Բաստենին եւս 6 րեք ամիս շարունակել բուժումները: Մարկո Վան Բաստենն վերջնականապես հրաժարվեց աշխարհի առաջնությանը մասնակցելու մտքից: Նրա պայմանագիրը «Միլանի» հետ մինչեւ 1996 թ. է: Բայց այսօր շատերը կասկածում են կկարողանա արդյոք Մարկո Վան Բաստենը ընդհանրապես դուրս գալ ֆուտբոլային խաղադաշտ: Շատ ափսոս, որ այդ անկրկնելի ֆուտբոլիստին չենք տեսնի ֆուտբոլի համաշխարհային փառատոնում: Վ. Ա.

ՖՈՒՏԲՈԼ

Իտալական ֆուտբոլը ֆինանսական տագնապի մեջ

ԳՐԻԳՈՐ ԱՄԻՐՋԱՅԱՆ
Վալանս, Ֆրանսիա

Իտալական Il Mondo շաբաթաթերթն իր ներքական համարում հրատարակեց Իտալիայի ֆուտբոլային թիմերի 1992-93 թթ. մրցաշրջանի ֆինանսական կացությունը: Ըստ այդ տեղեկությունների, աշխարհի ամենահարուստ ֆուտբոլային ակումբներ ունեցող երկրի թիմերը մեծամեծ եւ վտանգավոր ձեւով աղքատացել են: Աշխարհի ամենամեծ թիմը՝ «Միլանը», տարեկան կորցնում է շուրջ 4 մլն. դոլլար: Նրա ֆինանսական գումարային պարտքը (դեֆիցիտը) կազմում է 50 մլն. դոլլար: Տուրինոյի «Յովենթուսն» ունի 20 մլն. դոլլարի բաց: Իսկ Միլանի «Ինտեր» թիմը մեկ տարում 5 մլն. դեֆիցիտ հասցրեց 20 մլն. դոլլարի: Առաջին դիվիզիոնի թիմերից միայն «Պարման» է, որ անցյալ տարի արձանագրել է մի փոքր շահ, բայց նա էլ անցյալ տարվանից ունի մոտ 1 մլն. դոլլարի պարտք: Իտալիայի ամենամեծ պարտքեր ունեցող թիմերն են «Նապոլին», «Տորինոն» եւ «Ֆոջիան»: Այս 3 թիմերն արդեն չեն կարողանում վճարել իրենց ներկայիս ծախսերը, ընդհուպ նաեւ ֆուտբոլիստների աշխատավարձերը: Հատկապես ծանր վիճակում է Դինգո Մարադոնայի երբեմնի թիմը՝ «Նապոլին»: Արգենտինացու հեռանալուց հետո նվազեցին այս թիմի ոչ միայն մարզական ցուցանիշները, այլեւ երկրպագուների քանակը: Աշխարհի ամենահարուստ ֆուտբոլային երկիրը հիմա «հիվանդ» ֆուտբոլային թիմեր ունի: Բայց այս երկրում ամեն տեսակի հրաշք լինում է, եւ իտալացիները, որոնց սերը ֆուտբոլի նկատմամբ անսահման է, վստահաբար այս տագնապից դուրս պետք է բերեն իրենց սիրելի թիմերին: ■

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

«ՓԱՅԼ-ՄԱՐԳԱՐԻՏ» ձեռնարկությունն առաջարկում էր ծառայություններն բնակարանների ընդհանուր մաքրման գործում: Պատվերները ընդունվում են ամեն օր, ժամը 12.00-ից 18.00-ը հետեւյալ հեռախոսահամարներով՝ 52-29-75:

ՕԳՏՎԵՔ ՄԵՐ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՑ, ԵՎ ՁԵՐ ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐԸ ԿՓԱՅԼԵՆ:

Ե Վ Ա

ուսումնական կենտրոնը հրավիրում է սովորելու 1,5-2-ամսյա դասընթացներում հետեւյալ մասնագիտություններով.

- օպերատորական գործ. ծրագրավորման փաթեթների եւ լեզուների ուսուցում IBM PC համակարգիչների վրա.
- հաշվապահական հաշվառում եւ համակարգիչների կիրառումը հաշվապահության մեջ
- անգլերեն լեզու (3 ցիկլով)
- կոսմետիկա եւ էպիլյացիա
- մերսում
- կար ու ձեւ, ասեղնագործություն

Մենք երաշխավորում ենք ոչ միայն ուսուցման բարձր մակարդակ, այլեւ հարմարավետ դասասենյակներ քաղաքի կենտրոնում: Ընդունելությունը ամեն օր, բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերից, ժամը 11.00-16.00-ը: Հասցեն՝ Սայաթ-Նովա 4 (Թումանյանի եւ Ս. Սայաթ-Նովայի տուն-թանգարանի շրջակայքում): Հեռ. 58-21-22:

digitised by A.R.A.R.@

ARMENIAN MERCHANTS UNION
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ
СОЮЗ КУПЦОВ АРМЕНИИ

ՀԱՄԱՍՏԵՂՈՒԹՅՈՒՆ ԿՈՐՊՈՐԱՑԻԱ

Խանութատեր եւ համեմատաբար փոքր գումարով սեփականատեր
դառնալ ցանկացող բարեկամ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅԱՆ
նախաձեռնությամբ ստեղծվող
առեւտրա-արտադրական գործունեություն իրականացնելու կոչված
«ՀԱՄԱՍՏԵՂՈՒԹՅՈՒՆ» ԿՈՐՊՈՐԱՑԻԱՅԻ
բաժնետեր դառնալու ժամկետը մինչեւ մարտի 31-ն է:
Իսկ դա նշանակում է, որ

ԱՅՍՕՐ ՎԵՐՋԻՆ ՕՐՆ Է

A STYLE
58.18.41

ՄԻ ԿՈՐՑՐԵՔ ՄԻԱՍԻՆ ԲԱՐԳԱՎԱՃԵԼՈՒ ԲԱՑԱՌԻԿ ԱՅՍ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հասցեն՝ Պուշկինի 14 (Լուսաշխի տուն), 2-րդ հարկ: Հեռախոսներ՝ 58.46.23, 58.05.03

ՀՀ կառավարության «Պարբերական» հրատ. տպարան, Երեւան-23 Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Տպաքանակ 15 000. Պատվեր 1715 Ստորագրված է տպագրության 30. 03. 1994 Գինը 1 դրամ

digitised by A.R.A.R.@